

Framtidens Kommuner & Landsting

– för tillväxt och sysselsättning

Partnerskap för välfärd

5 Innovation är nutidens modeord. Så även hos SKL. Men för att det ska bli mer än ett fint ord, krävs precis vad ordet omfattar – nya idéer som leder till nyskapelse. För det krävs nya intima partnerskap. Det säger Håkan Sörman, vd för SKL.

Företagarnas ranking

7 Företagarna är Sveriges största företagargrupp och företräder cirka 75 000 svenska företagare. Tillsammans med UC gör organisationen varje år en tillväxtmätning där Årets Företagarkommun koras. 2012 års företagarkommun är Norberg.

Integrerade it-system

10 Hur långt kommunerna kommit i sin e-utveckling skiljer sig stort åt. Stockholms stad är inne på sin tredje e-strategi – andra har inte fått en första på banan. Men it-utveckling kostar. Därför blir det allt mer vanligt att kommuner och regioner går samman.

**Bläddra vidare.
Det här är inget för dig.**

Om du inte råkar tycka att skolan
är viktig ~~och tror att IT kan bidra~~
till en bättre skola?

Vi på Nova Software tycker att
skolan är enormt viktig och vi
lägger ner hela vår själ i att ta
fram riktigt genomtänkta IT-
lösningar för skolans processer.

Med tjänster som **Skola24**,
Mitt24 och **Novaschem** kan vi
stötta hela skolsektorn från
förskola till gymnasium.

Titta in på vår webbplats
www.novasoftware.se
eller kontakta oss på
0515-777 888 så kan vi resonera
om hur vi tillsammans kan göra
skolan ännu bättre!

NOVA
SOFTWARE

Ny välfärdsstruktur i framväxt

●●● Svensk välfärd står inför ett finansieringsgap där den demografiska förändringen kommer att ställa nya krav på det offentliga. Inte minst kommer nya, effektivare och väsentligt dyrare mediciner och behandlingsmetoder att bidra till ökade välfärdskostnader.

För att trygga välfärden måste det offentliga enligt Håkan Sörman, vd Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), hitta nya sätt att bedriva verksamheten på. I det arbetet kommer innovationer att spela en avgörande roll.

Inom näringslivet har många innovationer sprungit ur täta samarbeten mellan offentlig verksamhet och industri. Inom skola, sjuk- och äldreomsorg har ett motsvarande samarbete däremot ännu inte sett dagens ljus – i alla fall inte i någon större utsträckning.

– Om vi i vårt upphandlingsarbete kan lära oss att ställa nya innovativa krav, skulle vi också i partnerskap med leverantörer, och i testmiljöer, kunna pröva och utvärdera nya produkter och tjänster, framhåller Sörman.

Ett sätt för kommuner och landsting att effektivisera sitt arbete berör utvecklingen av elektroniska tjänster. Det handlar dels om att effektivisera administrationen, men på sikt även att låta medborgarna bli mer aktiva i sin egen omvårdnad.

Men att i större utsträckning inlemma brukaren i välfärdsarbetet är en fråga med sprängkraft.

Enligt SKL:s ordförande Anders Knappe handlar det mer om en ideologisk diskussion där den stora frågan är själva innehållet i åtagandet: vad som ska finansieras av det gemensamma, och vad som ska bekostas av den enskilde.

Härtill kommer också frågan vilket ansvar medborgarna i framtiden själv

aktivt måste ta för sin egen vård och omsorg. Framtidens kommuner och landsting är onekligen på väg in i en ny era.

För att trygga välfärden måste det offentliga hitta nya sätt att bedriva verksamheten på

*Trevlig läsning!
Redaktionen*

Om detta kan du läsa i Framtidens Kommuner & Landsting

- 4 **Välfärdens innehåll måste upp på agendan**
Dags för fördjupad diskussion om välfärdens omfattning
- 5 **Nya, intima partnerskap för välfärdsinnovationer**
Offentliga sektorn måste på allvar samverka över gränserna
- 6 **Näringslivsklimat: basfaktorer med kultur som guldkant**
- 7 **Företagarnas ranking visar positiv trend**
God blandning av företag skapar ekonomisk trygghet
- 8 **E-hälsa för tillgänglighet och faktabaserad vård**
Modern, säker och tillgänglig: vården baserad på e-tjänster
- 8 **Stor utmaning få brukare och patienter mer delaktiga**
- 9 **Försäkra pensionsskulden ger trygghet**
- 10 **Samarbeten och integrerade system på tapeten**
Kommunerna skiljer sig stort åt i sin e-utveckling
- 12 **Rakel hjälper till att rädda liv och lösa kriser**
- 13 **Digitalisering och läsplattor – är det säkert?**
Viktigt utbilda användare när mobila enheter slår igenom
- 14 **Svenskt Näringslivs kommunranking 2012**
- 14 **E-tjänster för tillgänglighet och besparing**
- 15 **Etablera sig i "rätt kommun" - 3 företag motiverar**
- 16 **Mer skola, vård och omsorg för skattepengarna**
- 16 **Enklare och tydligare regler för upphandling önskvärd**
- 18 **En åldrande befolkning är mer än bara ökade kostnader**
- 18 **Bra förbindelser är en förutsättning för tillväxt**
- 19 **Skolan: fokusera på resultat i stället för resurser**
- 19 **Kommunal energieffektivisering**
- 20 **Arena för Tillväxt: Årets Tillväxtkommun**
- 20 **Effektivisera och fokusera med outsourcing**
- 21 **Regeringsuppdrag stödjer trygghetslarmens tekniskifte**

Presenterade företag och organisationer

22	PwC	32	Upplands-Bro kommun
23	SKL	33	Patientförsäkringen LÖF
24	KFS	33	Eltel Networks
25	E-legitimationsnämnden	34	Dalkia
25	21st Century Mobile	35	Stockholms läns landsting
26	Sigma	35	TC Connect
27	Tunstall	36	Falkenbergs kommun
28	Sollentuna kommun	37	Pacta
28	Bemanningsföretagen	37	Software Innovation
29	Tieto	38	Gleerups Utbildning
30	Vectura	39	Hallstahammars kommun
31	Handisam	39	Linköpings universitet
31	Apoteket		

Framtidens Kommuner & Landsting
– för tillväxt och sysselsättning
är producerad av NextMedia.

nextmedia

Skribenter Sandra Ahlqvist, Anette Bodinger, Carin Brink, Håkan Edvardsson, Cristina Leifland, Clas Lewerentz, Henrik Norberg, Annika Wihlborg, Christina B. Winroth

Fotografer Bea Tigerhielm

Grafisk form Andreas Lathe, Stellan Stål

Annonsförsäljning NextMedia, Media X Norr

Omslagsfoto Akademiska Sjukhuset,
Foto: Johan Marklund

Tryck MittMedia Print

Ingår som bilaga i Dagens industri november 2012

Frågor om innehållet besvaras av NextMedia
Tel: 08-661 07 90, E-post: info@nextmedia.se

För mer information om tema- och kundtidningar i dagspress kontakta:

Niklas Engman
Telefon 08-661 07 90, Mob 070-774 84 90
E-post: niklas.engman@nextmedia.se

Sverige kan bli bättre.

Har du varit med och förändrat din verksamhet på ett nytt och spännande sätt?
Skicka in din anmälan till GötaPriset senast den 13 december så har du chansen att vinna 150 000 kr.

GötaPriset är en vänskaplig tävling för alla som utvecklar och förbättrar kvaliteten i kommuner, landsting, regioner och stat.

www.gotapriset.se

KVALITETSMÄSSAN – EUROPAS STÖRSTA KONFERENS OCH FACKMÄSSA
OM VERKSAMHETS- OCH SAMHÄLLSUTVECKLING
19-21 NOVEMBER 2013 SVENSKA MÄSSAN GÖTEBORG

GÖTA
PRISSET

Kvalitets
mässan 2013

”Välfärdens innehåll måste upp på agendan”

– Medborgarnas krav på välfärd ökar linjärt med utbildningsnivå och ekonomisk kraft. Och efterfrågan på välfärdstjänster kommer inte att minska, tvärtom. Det är dags att föra en fördjupad diskussion om välfärdsuppdragets omfattning, säger Anders Knappe, ordförande SKL.

Framtidens välfärd

Text Anette Bodinger

●●● I takt med att medborgarnas utbildningsnivå ökat har även kraven på välfärden ökat. Om 25 år kommer medborgarnas behov och önskningar sannolikt att vara betydligt mer omfattande än idag. En framtidsbild som enligt Anders Knappe behöver en fördjupad diskussion om välfärdens innehåll.

– Alla är överens om att vi ska ha en gemensamt finansierad välfärd. Den stora frågan är själva innehållet i åtagandet och vad som ska finansieras av det gemensamma och vad som ska bekostas av den enskilde.

Ökade krav innebär i förlängningen ökade kostnader. Något som traditionellt sett brukar mötas med effektivise-

ring och rationalisering inom sektorn. Men åtgärder av det slaget går dåligt ihop med krav på ökad kvalitet och mer omfattande välfärdstjänster.

– Utmaningen ligger i att hitta lösningar för hur den förväntade ambitions- och kostnadshöjningen, tillsammans med det demografiska trycket, ska finansieras. Jag tror inte att det är någon som är beredd att se kraftiga skattehöjningar framöver. Då måste man vara beredd att ta en diskussion om välfärdsuppdragets omfattning och hur det ser ut.

Stor sprängkraft

Vad som ska ingå i välfärden och hur innehållet ska finansieras är en fråga med stor sprängkraft. Förutom de rent ideo-

logiska aspekterna krävs en diskussion även om självbestämmandefrågorna.

– Ska man bestämma välfärdens innehåll i varje enskild kommun eller i varje landsting? Eller ska vi ha en nationell lagstiftning som säger att det här måste ni göra? Får man en nationell lagstiftning är det stor risk för att golvet blir ett tak, att man gör det man måste men inte mer.

Därför, menar Knappe, är det viktigt att låta sektorn i stor utsträckning vara en sektor som ser olika ut.

– Jag tror att det är viktigt med olikheten även i framtiden, på så vis sker en ständig utveckling där man kan lära av varandra. Men på något sätt måste vi enas om gränserna för det offentliga uppdraget och få

till stånd en diskussion om vad samhället ska ställa upp på och vad det orkar med.

Knappe påpekar att detta inte är någon lätt uppgift.

– Det här är en tuff utmaning som kräver stor samsyn. För att nå resultat behövs en bred överenskommelse om

För att nå resultat behövs en bred överenskommelse om själva kärnan i välfärdsuppdraget

Anders Knappe, ordförande SKL.

själva kärnan i välfärdsuppdraget. Ytterst handlar det om hur vi skapar ett socialt hållbart samhälle där välfärden består av generella insatser men också av lokala lösningar som är anpassade efter behov.

MER VÄLFÄRD FÖR SKATTEPENGARNA

SKL Kommentus
ETT FÖRETAG INOM SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

**Affärs
CONCEPT**

SKL Kommentus Inköpscentral
ETT FÖRETAG INOM SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Läs mer på
www.sklkommentus.se

SKL Kommentus AB är en koncern med två dotterbolag: SKL Kommentus Inköpscentral AB och AffärsConcept AB. Vi arbetar med affärsstöd och verksamhetsstöd åt offentlig sektor. SKL Kommentus Inköpscentral utför samordnade inköp åt främst kommuner och landsting. AffärsConcept är ett konsultföretag som arbetar med upphandlingsstöd, utbildning och utredning inom inköp och upphandling.

Partnerskap för välfärdsinnovationer

Innovation är nutidens modeord. Så även hos Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Men för att det ska bli mer än ett fint ord, krävs precis vad ordet omfattar – nya idéer som leder till nyskapelse. För det krävs nya intima partnerskap.

SKL

Text Christina B. Winroth

●●● Svensk välfärd står inför ett finansieringsgap där den demografiska förändringen, och framför allt nya och effektivare, men väsentligt dyrare, mediciner och behandlingsmetoder, kommer att ställa nya krav på det offentliga.

Med nuvarande produktionsstruktur kommer leveranserna om 25 år att kosta cirka 13 kronor mer på skatten.

–Det kommer inte att fungera. Därför måste vi hitta nya sätt att bedriva verksamheten på. I det arbetet kommer innovationer att spela en avgörande roll, säger Håkan Sörman, vd SKL.

Hittills har kommuner och landsting haft en stark teknikutveckling på det administrativa området. Men det är först nu som tekniken börjar hitta ut till kärnverksamheterna – skola, vård och omsorg.

En viktig del i det arbetet är att knyta ihop och skapa ett sömlöst system som förbinder välfärdssamhällets vård- och tjänstekedja med varandra.

–Som ett exempel pendlar äldre människor ofta mellan kommunernas äldreboenden och den landstingsanknutna sjukvården. Det innebär att flera olika aktörer är inblandade i vårdkedjan. Än så länge har vi inte riktigt löst överföringen av information mellan enheterna på ett tillfredsställande sätt.

Ytterligare ett skäl till att driva på innovationsarbetet är att den teknologiska utvecklingen kommer att behövas för att kunna leverera välfärdstjänster på ett annat sätt än genom ren mankraft. Teknik måste i högre grad kunna utnyttjas jämsides med personella resurser för att samhället ska mäta med sitt välfärdsåtagande.

Önskar partnerskap

För att skapa ett innovativt välfärds-system efterlyser Håkan Sörman också bättre möjligheter att bilda tidiga och långsiktiga partnerskap med leverantörer.

–Inom näringslivet har många innovationer sprungit ur täta samarbeten mellan offentlig verksamhet och industri. Se bara hur samarbetet mellan dåvarande LM Ericsson och Televerket mynnade ut i en svensk telefonitjänst och AXE-

växlar som gjorde ringar på vattnet långt utanför Sveriges gränser. Saab har i stora delar utvecklats beroende på försvarets beställningar och det finns många fler sådana exempel.

Inom skola, sjuk- och äldreomsorg har ett motsvarande samarbete i större utsträckning ännu inte sett dagens ljus.

–Om vi i vårt upphandlingsarbete kan lära oss att ställa nya innovativa krav, skulle vi också i partnerskap med leverantörer, och i testmiljöer, kunna pröva och utvärdera nya produkter och tjänster. Det skulle inte bara gagna det offentliga, utan även svensk industri och dess exportförmåga.

Medskapande medborgare

Ytterligare ett område där SKL ser ett stort utvecklingsbehov är det offentliga

förmåga att använda sig av medborgarnas kunskaper för att utveckla sina tjänster.

–Generellt gäller det gamla uttrycket att den bästa affärsutvecklingen görs tillsammans med kunderna. I den offentliga världen behöver vi bli bättre på att inte bara förstå kundens behov, utan framför allt den situation man befinner sig i.

I Jönköping finns som exempel en vårdenhhet där patienterna kommer in och gör sin egen dialys. Förutom att det friställer mantimmar, aktiverar det patienten som blir delaktig i sin egen vård. För visst är det väl så att de allra flesta i största möjliga utsträckning vill klara sig själva.

–Jönköpingsexemplet skulle i engelska termer definieras som co-production. Vi kallar det patient- och brukarmedverkan eller medskapande. Kortfattat handlar det om att man själv är med och skapar det man har behov av i stället för att passivt motta vården; ett arbetssätt

som också bidrar till att välfärdstjänsterna kan utformas på ett mer adekvat sätt för den enskilde.

På vägen mot ett mer innovativt välfärdssamhälle ser Sörman dock några orosmoln.

–Det är svårt för universiteten att samverka med företagen eftersom konkurrenslagstiftningen säger att lärosätena inte får ge någon en fördel eller ett försprång i att utveckla nya produkter eller tjänster.

Blickar vi tillbaka, menar Sörman, har industrin dock utvecklats på just detta sätt; genom intima samarbeten och genom partnerskap.

–Det är absolut dags för den offentliga sektorn att på allvar börja samverka över gränserna. Då kan de smarta läkarna, den smarta omsorgspersonalen och de smarta lärarna komma med de fiffiga idéerna som kan förändra och förbättra morgondagens skola, sjukvård och välfärd för oss alla.

Foto: SKL

– Innovationer för välfärden kräver tidiga och långsiktiga partnerskap, säger Håkan Sörman, vd SKL.

Kultur skapar attraktiv guldkant

Hur blir en kommun mer attraktiv? Och vad lockar företag till att etablera sig i ett område? På det formella planet handlar det mycket om myndighetsbemötande. Härutöver är faktorer som arbetskraftstillgång, bra bostäder och skolor – samt en guldkant som kultur – viktigt.

Attraktivitet

Text Christina B. Winroth

●●● När företag ska etablera sig har det stor betydelse hur väl den formella kontakten med kommunen fungerar. Det visar Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) årliga undersökning Insikt, en öppen jämförelse av kommunernas myndighetsutövning, där företagare som varit i kontakt med kommunen rankat upplevelsen.

Resultaten visar att det inte är strukturella förutsättningar som geografiskt läge, politisk majoritet eller kommuntyp som avgör om en kommun hamnar i topp. Hur företagsservicen fungerar beror i stället på den enskilda kommunens arbete.

Gunilla Glasare är chef för avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad på SKL.

– För näringsidkarna är det jätteviktigt att ha en god kontakt med kommunen; att ärendehantering går snabbt, korrekt och görs på ett begripligt sätt.

Dessutom är det viktigt att företagen kan anställa kompetenta medarbetare. Minst lika viktigt är det dock att kommunerna också kan anställa till sin egen verksamhet för att kunna erbjuda en god service.

På den tekniska sidan delar sektorn näringslivets utmaning att framöver kunna rekrytera duktiga ingenjörer, vilka behövs såväl i företagen som inom sektorns olika tekniska verksamhetsområden.

Har man väl hittat kompetent arbetskraft kan bostadsfrågan fälla avgörandet då man väljer var man ska verka.

– Attraktiva bostäder är en absolut konkurrensfördel. Ofta har den som ska anställas också en medföljande familj. Då krävs det att den personen kan få ett bra arbete och att skola och omsorg fungerar väl.

Infrastruktur på plats

Det är dock svårt att bygga ett helt nytt industriområde eller nya bostadsområden om det inte finns både fysiska och

virtuella vägar som kan fungera som en basal surfplatta för området.

– Bredbandsutbyggnaden ser fortfarande olika ut runt om i landet. I dag är det dock väldigt viktigt att även den digitala infrastrukturen finns på plats.

När det kommer till statens fysiska infrastruktursatsningar ser Glasare det som ett fall framåt att regionerna numera uppdras att kartlägga, och ge förslag på, vilka satsningar som är av lokal prioritet.

– Att regeringen ställer frågan huruvida kommuner och regioner är villiga att medfinansiera satsningarna, bidrar till att vissa projekt kan tidigareläggas och att satsningarna verkligen blir rätt.

Kultur är en annan viktig bit som genom den nya lagstiftningen, som förändrade hur pengar ska fördelas, gett regionerna ett bättre inflytande över vilka satsningar som ska göras.

– Traditionellt har man suttit i Stockholm och på detaljnivå beslutat vilken teater och/eller ort som ska få vad för stöd.

För näringsidkarna är det jätteviktigt att ha en god kontakt med kommunen

Gunilla Glasare, chef för avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad på SKL.

I dag har regionerna mer inflytande över vad pengarna ska användas till. Kultur är absolut ett bra konkurrensmedel och det som ger tillvaron en guldkant då allt annat är sorjt för.

LIFe-time.se

Nyheter och debatt i vården

Prenumerera kostnadsfritt på läkemedelsbranschens nyhetsbrev!

Det finns idag tillgång till bra och dagsaktuella nyheter om hälsa, sjukvård och läkemedel. LIFe-time.se lyfter få, men centrala ämnesområden inom hälso- och sjukvården.

LIFe-time.se består av ett nyhetsbrev med tillhörande e-tidning och debattseminarier.

LIFe-time.se ger bakgrund, perspektiv och fördjupning och gör tydlig skillnad på redaktionellt innehåll och debattartiklar. Målet är framtidsytande och kunskapsbaserade diskussioner mellan vårdens olika aktörer, från hela landet.

Läs av koden och kom till prenumerationssidan.

Aktuellt Forskning och utveckling

Det brådskar att få fler kliniska prövningar till Sverige

Nytt projekt på IVA.

Läs mer på www.life-time.se

Opinion Vårdresultat

Kvalitetsregistren:

En avsiktsförklaring är inte nog

Sveriges kvalitetsregister måste användas bättre.

Läs mer på www.life-time.se

Aktuellt Ojämlig vård

Bättre samverkan mellan landstingen ett steg mot mer jämlik vård

Koncentrera den högspecialiserade vården till färre sjukhus.

Läs mer på www.life-time.se

LIFe-time.se ges ut av LIF, branschorganisationen för forskande läkemedelsföretag verksamma i Sverige. LIF företräder ca 80 företag vilka står som tillverkare av ca 80 % av alla läkemedel som säljs i Sverige.

Företagarnas ranking visar positiv trend

Företagarna är Sveriges största företagarorganisation och företrädar cirka 75 000 svenska företagare. Tillsammans med UC gör organisationen varje år en tillväxtmätning där Årets Företagarkommun koras. 2012 års företagarkommun är Norberg.

Företagarna

Text Christina B. Winroth

●●● Företagarnas kommunranking är en kvantitativ studie som syftar till att ge en så objektiv bild som möjligt av hur företagen i kommunen mår. Samtliga aktiebolags bokslut granskas; vad de har för omsättning, resultat, antal bolag samt hur kreditvärdiga de är. Härtill noteras även ökad och genomsnittlig omsättning, samt resultatutveckling.

Kommuner som har färre än 50 aktiebolag är inte kvalificerade att ingå i undersökningen.

2011 var ett starkt år för företagande i Sverige. I hela 283 kommuner ökade omsättningen i mer än hälften av företagen. Resultatnivån har också förbättrats kraftigt i de senaste årens undersökningar.

– Det undersökningen i grund och botten visar, är hur stor skattekraft kommunen har. Om företagen visar upp starka siffror är det ett tecken på att de mår ekonomiskt bra. Det tryggar jobben i kommunen, vilket i sin tur skapar inkomstbeskattning och intäkter till kommunens verksamhet och åtaganden, säger Företagarnas vd, Elisabeth Thand Ringqvist.

De allra flesta kommunerna, förutom storstadskommunerna, har en mycket liten arbetspendling.

– Det innebär att jobbskatteintäkterna genereras på det lokala planet. Därför behövs ett starkt lokalt näringsliv.

Tips för framtiden

Har en kommun en stor arbetsgivare och i övrigt mest offentlig verksamhet, ökar sårbarheten.

Omställningar och effektiviseringar i stora bolag kan snabbt skapa dramatiska konsekvenser för samhällen där det övriga näringslivet går på sparlåga.

En god blandning av företag är vad som skapar långsiktigt ekonomisk trygghet

– För att säkerställa den kommunala verksamheten borde man som kommunledning sätta sig ner och fundera över vad det är för slags bolag som finns representerade i kommunen. Hur ser bolagsportföljen ut? Även om man kommer väl ut ett år, för att den lokala industrin går bra, bör man fundera på hur man kan attrahera företag med en kompletterande profil. En god blandning av företag är vad som skapar långsiktig ekonomisk trygghet.

Småföretag skapar jobb

Under de senaste 20 åren har fyra av fem jobb skapats i företag med färre än 50 anställda. Därför, framhåller Thand Ringqvist, är det jätteviktigt att man

inom kommunen hela tiden arbetar för att underlätta nyetableringar och ge den allra bästa servicen till de som vill starta ett nytt företag.

– Ett generellt råd för att förbättra företagsklimatet är att kommunen tillsammans med näringslivet sätter sig ner och utifrån vår, SKL:s och Svenskt Näringslivs ranking, tillsammans plockar fram fem saker som man ska jobba med att förbättra under det kommande året.

Ytterligare ett tips är att satsa på företagslotsar.

– Har man heller ingen tydlig målsättning kring handläggningstider, måste man även addera det till att-göra-listan, fastslår Thand Ringqvist.

Årets Företagarkommun 2012

Norberg är årets företagarkommun 2012 i Företagarnas och UC:s tillväxtmätning för 2011. Årets Företagarkommun är ett gemensamt projekt mellan Företagarna och UC med syftet att uppmärksamma de kommuner där företagandet utvecklats bäst under det gångna året. Årets Företagarkommun mäter tillväxt med fyra parametrar: omsättning, resultat, kreditvärdighet och antal företag.

Kommun	Rank 2012	Rank 2011	Ändring
Norberg	1	226	+225
Arjeplog	2	263	+261
Kumla	3	180	+177
Ragunda	4	156	+152
Habo	5	190	+185
Markaryd	6	113	+107
Öckerö	7	90	+83
Knivsta	8	43	+35
Gnosjö	9	14	+5
Tjörn	10	142	+132
Timrå	11	164	+153
Tidaholm	12	32	+20
Nykvarn	13	179	+166
Askersund	14	229	+215
Gällivare	15	1	-14
Ulricehamn	16	3	-13
Hjo	17	220	+203
Partille	18	117	+99
Vetlanda	19	87	+68
Kinda	20	81	+61
Varberg	21	26	+5
Botkyrka	22	215	+193
Kungälv	23	80	+57
Vallentuna	24	71	+47
Lekeberg	25	70	+45

Kommun	Rank 2012	Rank 2011	Ändring
Laxå	26	147	+121
Stenungsund	27	151	+124
Skellefteå	28	154	+126
Perstorp	29	276	+247
Säter	30	171	+141
Umeå	31	38	+7
Kristinehamn	32	148	+116
Robertsfors	33	104	+71
Bräcke	34	193	+159
Nyköping	35	135	+100
Vårgårda	36	29	-7
Sigtuna	37	42	+5
Götene	38	97	+59
Kungsbacka	39	93	+54
Enköping	40	213	+173
Lessebo	41	181	+140
Borås	42	40	-2
Forshaga	43	173	+130
Möln dal	44	35	-9
Kiruna	45	2	-43
Vadstena	46	217	+171
Malå	47	208	+161
Motala	48	255	+207
Värnamo	49	108	+59
Ljungby	50	247	+197

Kommun	Rank 2012	Rank 2011	Ändring
Alingsås	51	197	+146
Olofström	52	120	+68
Skurup	53	124	+71
Klippan	54	284	+230
Linköping	55	129	+74
Hylte	56	8	-48
Vaggeryd	57	4	-53
Upplands-Bro	58	244	+186
Järfälla	59	136	+77
Vansbro	60	200	+140
Nynäshamn	61	209	+148

Kommun	Rank 2012	Rank 2011	Ändring
Falkenberg	62	10	-52
Torsås	63	258	+195
Oxelösund	64	222	+158
Sandviken	65	75	+10
Fagersta	66	191	+125
Trollhättan	67	206	+139
Tranemo	68	143	+75
Gislaved	69	119	+50
Ödeshög	70	287	+217
Nora	71	260	+189
Ekerö	72	56	-16

Årets klättrare

1.	Arjeplog	+261	11.	Ljungby	+197
2.	Perstorp	+247	12.	Torsås	+195
3.	Klippan	+230	13.	Botkyrka	+193
4.	Norberg	+225	14.	Storfors	+192
5.	Ödeshög	+217	15.	Nora	+189
6.	Askersund	+215	16.	Upplands-Bro	+186
7.	Flen	+210	17.	Habo	+185
8.	Motala	+207	18.	Kumla	+177
9.	Hjo	+203	19.	Enköping	+173
10.	Ljusnarsberg	+198	20.	Kungsör	+172

E-hälsa för tillgänglighet och faktabaserad vård

En viktig del i att skapa en modern, säker och tillgänglig vård och omsorg – som utgår från befolkningens behov – är att bli bättre på att nyttja potentialen i e-hälsotjänster.

Det framhåller Åke Rosandher, chef för Center för eHälsa i samverkan (CeHis).

E-hälsa

Text Christina B. Winroth

●●● Det svenska vårdssystemet står inför stora utmaningar. En åldrande befolkning ska tas om hand samtidigt som vårdresurserna måste räcka till. För att få ekvationen att gå ihop måste mer vård och omsorg ges i hemmen; dessutom måste patienter och närstående ta en större aktiv del i sin medicinska behandling och omvårdnad.

En sådan utveckling ställer nya krav på sjuk- och hälsovårdens it-stöd och dess förmåga att utveckla e-hälsotjänster.

Inom CeHis pågår därför ett intensivt arbete för att hitta de bästa lösningarna.

– CeHis har fått ett sexårigt åtagande att tillsammans med landsting, regioner och kommuner arbeta med sektorns e-hälsoutveckling. Till grund för arbetet ligger vår handlingsplan för 2013-2018. Det övergripande syftet är att med hjälp av ett modernt it-stöd och e-verktyg ändra och effektivisera hälso- och sjukvårdens arbetssätt så att invånarna blir mer delaktiga i sin egen vård.

Det enklaste exemplet på e-tjänster inom vården är tidbokning. I mer vårdnära situationer kan det också komma att handla om att man själv administrerar en del av sina prover eller får tillgång till exempelvis kognitiv beteendeterapi över nätet.

Sammanhållet system

Målet är högt satt: senast 2018 ska varje individ kunna nå alla uppgifter om sig själv och aktivt medverka i sin vård och omsorg.

Åke Rosandher, chef för Center för eHälsa i samverkan (CeHis).
Foto: Thomas Henrikson

– Som medarbetare i vården är målet att man 2018 ska ha tillgång till samtliga uppgifter som krävs för att kunna ge högkvalitativ vård och omsorg. Aktuell kunskap och vetenskapliga rön, samt patientens hälsodata ska finnas lätt tillgängliga.

Som beslutsfattare på olika nivåer ska man 2018 ha tillgång till bra underlag för faktabaserade beslut. Det ska finnas en enhetlig infrastruktur som gör att informationsförsörjningen och vårdprocessen fungerar, oavsett om vårdgivaren är offentlig eller privat.

På sikt, framhåller Rosandher, ska man oavsett var man sitter som landstingspolitiker eller sjukhuschef, kunna vara säkra på att de patientunderlag man har att fatta beslut utifrån är systematiska och faktabaserade.

Journaler och remisser

Ett stort antal nationella e-hälsotjänster är redan i drift och fler är på gång. Under 2013 lanseras som exempel den nationella ordinationsdatabasen, NOD, som skapar en gemensam och aktuell läkemedelslista för varje patient.

– Även om den tekniska infrastrukturen definitivt behöver stärkas ytterligare och införandet sker successivt, kommer den redan inledningsvis att ha en rimlig nivå som gör det möjligt för vårdgivare att utbyta information på ett enhetligt och säkert sätt.

2016 ska patienterna vidare ha möjlighet att följa sin remiss via "Mina Vårdkontakter". 2017 är målet att alla invånare ska ha möjlighet att nå sin journalinformation för all vård och omsorg via "Mina Vårdkontakter". Utvecklingen är minst sagt spännande.

Stor utmaning få brukare och patienter mer delaktiga

– Det händer mycket positivt inom socialtjänstsektorn. Bättre förutsättningar att jobba systematiskt med hjälp av kvalitetsregister och Öppna jämförelser ger mer fokus på vilket resultat det blir för individen än tidigare, säger Sabina Wikgren Orstam, SKL.

Vård och omsorg

Text Anette Bodinger

●●● Sverige har en lång tradition av att involvera användarledet i vård och omsorg. Det har sedan länge funnits pensionärsråd och brukarråd inom olika verksamheter. Något som även fortsättningsvis kan vara en användbar form för delaktighet, menar Sabina Wikgren Orstam, chef på sektionen för vård och socialtjänst på SKL.

– Vi ser dock att brukarråd inte alltid är den mest effektiva formen för samverkan och börjar hitta nya former för att involvera brukare och patienter. Gemensamt för de som lyck-

ats bra är att de har förändrat sin verksamhet mot en mer individanpassad vård och omsorg.

Patient- och brukarmedverkan är en prioriterad fråga för SKL.

– Ökad patient- och brukarmedverkan är en viktig strategi för ökad kvalitet och effektivitet i hälso- och sjukvård samt socialtjänst. Den här utvecklingen är väldigt positiv och nödvändig. Det finns bara en väg framåt.

Hon betonar att förändringen kräver ett stort mått av lyhördhet.

– Man måste vara vaksam på jämlikheten för att säkra kvaliteten i de fall man inte vill, kan, eller har förmåga att vara med och påverka. Helt avgörande är att personalen görs delaktig och medverkar i förändringsarbetet.

Sabina Wikgren Orstam, chef på sektionen för vård och socialtjänst på SKL.

Även ledarskapet är en viktig förutsättning för att lyckas.

Brev från barn

I Västerås kommun arbetar individ- och familjeomsorgen även med att involvera de allra yngsta i brukarledet. I anslutning till att ansvarig nämnd fattar beslut om omprövning av barn och ungdomars fortsatta placering i ett familjehem, kan barnen yttra sig i form av ett brev.

– Politikerna i arbetsutskottet har framfört önskemål om att barnen själva ska skriva några rader om hur de uppfattar situationen i sitt

familjehem. Politikerna läser barnens brev i anslutning till socialsekreterarens skrivelse om förslag till omprövning och övervägande av fortsatt placering, berättar Eva Sahlén, direktör vid Sociala nämndernas stab i Västerås stad.

Politikerna skickar sedan ett kort tillbaka som tack för att de har fått ta del av barnets synpunkter.

– Vi har ju en skyldighet att även lyssna på, och involvera barn och ungdomar i deras situation. Det här är bara ett litet exempel från verksamheten där man försökt att ta lagstiftningskravet på allvar, säger Eva Sahlén.

Eva Sahlén, direktör vid Sociala nämndernas stab i Västerås stad.

Försäkra pensionsskulden ger trygghet

Sveriges kommuner står inför ökande pensionsutbetalningar. Vissa har samlat i ladorna eller på annat sätt säkrat betalningarna.

– Vi arbetar för trygga pensioner och därför försöker vi finna lösningar som kan underlätta för kommuner att hantera sin pensions-skuld, säger Lars-Åke Vikberg, vd KPA Pension.

Pensionsförvaltning

Text Henrik Norberg

●●● Det var i slutet av 1990-talet som Sveriges kommuner fick ett nytt pensionsavtal. Avtalet innebär att kommunerna ska säkra förmånsbestämd intjänad pension efter 1998, men inte före. Den senare delen ligger ofta bokförd som en skuld i kommunernas balansräkningar. Vissa kommuner har valt att öronmärka kommande pensionsutbetalningar genom att teckna en försäkring för de förmånsbestämda pensionerna, skapa en stiftelse eller fond.

– De som har valt försäkringsalternativet har låst pengarna för kommande pensioner, vilket skapar tydlighet. Problemet med att skapa en fond är att pensionskapitalet kan användas till andra

ändamål, eftersom det rent juridiskt inte är låst, säger Lars-Åke Vikberg.

Det ekonomiska läget varierar kraftigt mellan kommunerna där vissa har god ekonomi, andra sämre. Men att ensidigt förorda att alla kommuner ska teckna en försäkringslösning för de förmånsbestämda pensionerna ligger inte för Lars-Åke Vikberg – detta trots att KPA Pension bland annat gör analyser av pensionsskulder och säljer försäkringslösningar.

En försäkringslösning är ett bra alternativ för de kommuner som har råd

viktigare prioriteringar inom exempelvis skola, vård och omsorg. Då är det inte bra att låsa in pengarna, säger han.

Konkurrens om pensionspengarna
KPA Pension är marknadsledande på pensionsadministration och -förvalt-

ning inom kommuner och landsting.

Bolaget konkurrerar med Skandia och SPP om att förvalta förmånsbestämda pensioner. Och inom de premiebestämda pensionerna finns en uppsjö av konkurrenter. KPA Pension placerar enbart etiskt. Det innebär att bolaget aktivt försöker påverka innehaven i bolag som inte riktigt lever upp till förväntningarna inom miljö, mänskliga rättigheter och korruption.

Lars-Åke Vikberg, vd KPA Pension.

Bolag som sysslar med vapen, alkohol, tobak och spel utesluts helt.

– Vi följer bland annat FN:s standard Global Compact. Men vi är ännu striktare i och med att vi använder uteslutningskriterier. Det beror på att det inte går att få till exempel vapenproducerande bolag att sluta tillverka vapen. Här visar våra undersökningar att vi helt har med oss våra kunder, säger Lars-Åke Vikberg.

Lär dig upptäcka dolda hinder och ta rätt beslut vid offentlig upphandling

Fördjupa dina kunskaper och synliggör de olika stegen i upphandlingsprocessen som leder till världsklassade inköp och bli en internationellt Certifierad Upphandlare.

Silf ger dig insikten och verktygen som effektiviserar processen ur ett affärsmässigt perspektiv. Utbildningen vänder sig till dig som är beställare eller leverantör i offentliga upphandlingar.

Silf är norra Europas ledande utbildningsföretag inom *inköp, logistik, förhandling* och *juridik*. Gå en enstaka kurs eller en hel utbildning. Läs mer på www.silf.se eller ring på 08-752 16 80

Utbildningen följer IFPSM:s internationella riktlinjer och standards. Silf har omsatt kunskap till lönsamhet sedan 1956.

Silf
COMPETENCE

ETT VÄSBY I FRAMKANT

Ett flerårigt arbete med att ge service till medborgare på ett bättre och effektivare sätt börjar bära frukt. Till nytta för alla som redan bor i Väsby och för alla andra som letar en bra plats att bo eller arbeta på. Här är några av våra framgångar.

Välkommen till Väsby du också!

- ✓ **Topp 10 som miljökommun i Sverige**
Miljöaktuellt
- ✓ **Sveriges IT-kommun 2011-2012**
Kvalitetsmässan 2011
- ✓ **Toppnotering i kundbedömd kommunal service**
Sveriges kommuner och landsting samt Stockholm Business Alliance
- ✓ **Effektivaste kommun i Sverige 2011**
Dagens Samhälle
- ✓ **Delad andraplats i Stockholms län NKI 2011**
NKI: Nöjd-Kund-Index
- ✓ **Topp 10 Näringslivsrankning i Sverige 2011 och 2012**
Svenskt Näringsliv
- ✓ **Bästa årsredovisning 2010 bland kommuner och landsting**
PwC
- ✓ **Topprankad i e-förvaltningsindex**
Stockholms Handelskammare
- ✓ **Attraktiv arbetsgivare, störst förbättring 2012**
Nyckeltalsinstitutet
- ✓ **Quality innovation of the year 2012**
SIQ
- ✓ **Stora Samhällsbyggarpriset 2012**
Svenska byggbranschen

Rakel hjälper till att rädda liv och lösa kriser

Kommunikationssystemet Rakel går en ljusare framtid till mötes efter en något snårig start. Rakel räddar liv vid olycksfall men minskar även skadeverknings vid mindre kriser. Det senare fick Katrineholms kommun känna på när telefonväxeln gick ner.

Rakel

Text Carin Brink

●●● Under två dagar i början av oktober gick telefonväxeln i Katrineholms kommun ner. Då fick man användning för sina 16 nyinköpta Rakelmobiler. Johan Harter, säkerhetsansvarig för Katrineholms kommun berättar:

–Det fungerade bra. Kommunchefens sekreterare delade ut Rakelmobilerna och informationssäkerhetssamordnaren kunde hela tiden uppdatera alla om läget. Det var tryggt att veta att vi kunde kommunicera via Rakel om någonting annat hade hänt när telefonin låg nere.

Stefan Kvarnerås, verksamhetschef för Rakel, MSB.

En annan händelse då Johan Harter verkligen skulle haft användning för Rakel inträffade i våras då ett datavirus tog sig in i nätverket. Viruset slog ut flertalet datorer och påverkade över 1000 användare, vilket innebar ett stort avbrott i verksamheterna.

Andra framtida användningsområden för Rakel är trygghetslarm och miljöinspektioner i områden med dålig mobiltäckning. Nästa steg blir att introducera Rakel i Vingåkers kommun, där Johan Harter också är säkerhetsansvarig.

Rakel ersätter gamla system

Vid årsskiftet lägger SOS Alarm ner sitt analoga radionät vilket välkomnas av Stefan Kvarnerås, verksamhetschef för Rakel på MSB.

–Hela grundtanken med att bygga Rakel var att ersätta 200 befintliga system. Vi tycker att det är jättebra att SOS Alarm slutar stödja de gamla systemen eftersom alla krishanteringsaktörer bör använda samma kommunikationssystem.

Snabbare insats vid Utøya med Rakel

En av slutsatserna efter den tragiska händelsen vid Utøya den 22 juli 2011, var att räddningsinsat-

sen hade varit effektivare om alla hade använt samma kommunikationssystem.

–I Norge byggs ett kommunikationssystem liknande Rakel. Men det är under utbyggnad och Utøya ligger precis i gränsen av täckningsområdet. En del av utförarna i räddningsinsatsen hade det gamla systemet och andra hade det nya, vilket ledde till oreda för den norska insatspersonalen.

Stefan Kvarnerås drar en parallell till självmordsbombaren i centrala Stockholm för snart två år sedan.

–Hade han utlöst bomben på Drottninggatan så hade det blivit en väldigt besvärlig insats i centrala Stockholm. Då behövs ett systemstöd som Rakel.

Johan Harter, säkerhetsstrateg, Katrineholms kommun. Foto: Maria Pestrea

Foto: Johan Eklund/MSB

Även hjälp vid små kriser

Stora olyckor och andra tragiska händelser är inte så vanliga, men små kriser inträffar ofta i den dagliga verksamheten. Stefan Kvarnerås berättar:

–Det är viktigt för den kommunala verksamheten att man har kommunikationsvägar som fungerar. Om telefonväxeln dör och vi tappar möjligheten att kommunicera mellan olika kommunala avdelningar, vad får det för påföljder för vår verksamhet?

Regeringen har för avsikt att skapa ett samverkansbidrag för att öka den kom-

munal anslutningen till Rakel. Bidraget införs under förutsättning att en överenskommelse nås med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om att omfördela pengar som idag finns i det så kallade kommunavtalet.

Även om kostnadsfrågan är viktig så vill Stefan Kvarnerås komma bort från prisdiskussionen:

–Vad är ditt och mitt liv egentligen värt? Rakel är till för att rädda liv genom en mer effektiv räddningsorganisation. ■

TC CONNECT

Ny slimmad bärbar Rakelterminal

TH1n är den första terminalen i världen för klassen "fickformat"

Terminalen kan direktupphandlas

- Vikt: Enbart 160g
- Mått: Enbart 116 x 55 x 19mm
- Hög uteffekt – 1,8W
- IP65 – För damm och vatten
- Inbyggd DMO Repeater
- Stor QVGA display
- GPS med WAY – "Where Are You"
- Batteridrifttid – 5/5/90 – 1590 mAh 13 timmar
- Batteridrifttid – 5/5/90 – 3180 mAh 22 timmar

TC Connect AB, 019-500 10 00, info@tcconnect.se, www.tcconnect.se

Digitalisering och läsplattor – är det säkert?

Under de senaste åren har mobila enheter blivit ett allt vanligare arbetsredskap inom såväl privat som offentlig sektor. Speciellt läsplattor, där information delas digitalt, har haft stor genomslagskraft. Tillgängligheten ökar. Men hur står det till med informationssäkerheten?

It-säkerhet

Text Christina B. Winroth

●●● Jan A. Svensson är informations-säkerhetschef i Göteborgs stad. Enligt honom är det a och o att det finns ett tydligt ägarskap till informationen.

– Historisk sett har informationssäkerhet likställts med it-säkerhet, vilket inneburit att man skjutit över ansvaret på it-avdelningen. Då lyfter man ner frågan på en felaktig nivå och riskerar att tekniken, och inte verksamheten, sätter ramarna för hur information ska klassas och hanteras utifrån tillgänglighet, riktighet och konfidentialitet, säger Svensson.

I Göteborg har kommunen valt att distribuera Ipads till förtroendevalda och tjänstemän.

Till läsplattorna hör tre appar: en för e-posthantering, en för kalender och yt-

terligare en för att kunna läsa och hantera offentliga nämndhandlingar via en app.

– Eftersom vi kan ta emot e-post i våra plattor har vi skyddat paddan på flera nivåer. Den har en hårdvarukryptering och själva e-post-appen är mjukvarukrypterad. Paddan är också låst till ett specifikt ID som bara fungerar med den personliga läsplattan.

Generellt gäller att man inte ska ladda ner sekretessbelagd information till sina mobila enheter.

– Det är jätteviktigt att utbilda användare i hur de skyddar information. I praktiken måste det sunda förnuftet stå över tekniken som aldrig kan ge oss ett hundra procentigt skydd. Därför borde det i samband med utbildning om programvaror ingå säkerhetsaspekter kring arbetsredskapet. Dit har vi inte kommit än.

Förstärkt autentisering

Bo Källmark är it-direktör i Malmö stad

som under 2012-2014 stegvis kommer att upphöra med utskick av kallelser, protokoll och postlistor i pappersform och övergå till digitala nämndsammanträden där information tillgängliggörs i läsplattor. Men för att inte tulla på säkerheten har staden valt att inte hantera sekretessbelagt material i sina läsplattor.

– Allt sekretessbelagt material hantearas traditionellt via papper eller genom krypterade USB-minnen. Dessutom tittar vi på att skapa krypterad e-post för att se till att inkommande mejl av känslig karaktär hanteras på ett säkert sätt.

För att användarna inte ska spara ner dokument lokalt på sina läsplattor, arbetar staden med att skapa medvetenhet kring hur känslig information ska hanteras.

– Vår policy är att sekretessklassad information inte ska laddas ner på läsplattorna. Tyvärr finns det alltid de som av oförstånd eller misstag trots allt frångår bestämmelser, men för att i möjligaste mån skydda informationen arbetar vi med förstärkt autentisering.

Innan Malmö stad börjar hantera socialtjänstären i sina läsplattor, vill Källmark avvakta en eventuell rekommendation från Datain-

Det är jätteviktigt att utbilda användare i hur de skyddar information

spektionen som inom kort lämnar en rapport om sin granskning av hur socialnämnder i ett antal kommuner använder läsplattor.

– Rapporten kommer förhoppningsvis att skapa riktlinjer för vårt digitaliseringsarbete där vi måste försäkra oss om att personuppgifter som lagras

i läsplattorna är skyddade på ett fullgott sätt, avslutar Bo Källmark.

Jan A. Svensson, informationssäkerhetschef Göteborgs stad.

Bo Källmark, it-direktör Malmö stad.

I ÄNGELHOLM MÅR DINA AFFÄRER LIKA BRA SOM DU

Ängelholms kommun erbjuder Sveriges femte högst rankade företagsklimat* i en expansiv Öresundsregion. Mitt i allt detta, inbäddad i en levande landsbygd, ligger kuststaden Ängelholm med sin 6 kilometer långa badstrand.

Den egna flygplatsen, europavägarna och tågförbindelserna gör att affärerna här färdas lättare och snabbare. Närheten till allt gör det också enklare att klara av livspusslet.

Våra näringslivsnätverk och kraftsamlingsprojekt underlättar dessutom affärsmöjligheterna för de som vill etablera sig i Ängelholm. Välkommen du också.

*Svenskt Näringslivs rankinglista Företagsklimat 2012.

Ängelholms Näringsliv

www.angelholm.com

ÄNGELHOLMS
KOMMUN

Kommunranking 2012

Svenskt Näringslivs ranking av kommunernas företagsklimat baseras främst på enkätsvar från företag i Sveriges 290 kommuner, men också på statistiska fakta från SCB. Det finns klara samband mellan en kommuns placering på rankinglistan och dess utveckling vad gäller befolkningstillväxt, antal jobb och skatteintäkter. Nedan presenteras de 72 främsta kommunerna på listan.

Kommun	2012	2011	2010	2009
— Solna	1	1	1	1
▲ +1 Trosa	2	3	4	4
▼ -1 Vellinge	3	2	2	2
— Sollentuna	4	4	3	3
▲ +6 Ängelholm	5	11	18	30
▲ +3 Danderyd	6	9	6	19
▼ -2 Laholm	7	5	7	12
▲ +26 Lidingö	8	34	33	10
▲ +1 Uppl. Väsby	9	10	19	28
▼ -4 Habo	10	6	5	6
▲ +7 Vårgårda	11	18	11	15
▼ -4 Nacka	12	8	14	5
▲ +13 Sundbyberg	13	26	10	18
▼ -2 Härryda	14	12	8	7
▲ +4 Gnosjö	15	19	13	24
▼ -9 Sigtuna	16	7	25	9
▼ -1 Täby	17	16	38	8
▼ -4 Höganäs	18	14	9	13
▲ +24 Kungsbacka	19	43	41	35
▼ -7 Helsingborg	20	13	16	31
▲ +21 Åtvidaberg	21	42	90	193
▼ -1 Vaggeryd	22	21	26	25
▲ +8 Stockholm	23	31	43	47
▼ -4 Sunne	24	20	30	23

Kommun	2012	2011	2010	2009
▲ +16 Växjö	25	41	42	40
▼ -4 Staffanstorps	26	22	36	45
▲ +5 Markaryd	27	32	20	16
▲ +5 Tranås	28	33	22	26
▲ +8 Herrljunga	29	37	37	41
▼ -7 Värnamo	30	23	15	14
▼ -6 Järfälla	31	25	29	29
▼ -15 Bollebygd	32	17	31	17
▲ +28 Öckerö	33	61	54	46
▼ -4 Falkenberg	34	30	49	64
▲ +23 Hörby	35	58	145	130
▼ -8 Mullsjö	36	28	17	50
▼ -22 Enköpings	37	15	21	20
▼ -3 Jönköping	38	35	46	34
▲ +10 Ydre	39	49	115	58
▼ -4 Knivsta	40	36	39	113
▲ +21 Mölndal	41	62	27	11
▼ -3 Skövde	42	39	34	39
▲ +1 Vara	43	44	48	51
▲ +19 Borås	44	63	66	88
▲ +7 Linköping	45	52	52	56
▼ -1 Lomma	46	45	50	93
▲ +25 Essunga	47	72	58	27
▲ +5 Götene	48	53	53	38

Kommun	2012	2011	2010	2009
▲ +11 Bjurholm	49	60	98	107
▼ -26 Tyresö	50	24	12	62
▲ +89 Hallstahammar	51	140	157	171
▲ +100 Ekerö	52	152	167	212
▲ +42 Eksjö	53	95	146	127
▲ +25 Sävsjö	54	79	79	48
▲ +45 Österåker	55	100	123	96
▼ -27 Västerås	56	29	57	72
▼ -30 Partille	57	27	40	59
▲ +20 Uppvidinge	58	78	61	114
▲ +25 Älmhult	59	84	63	67
▼ -13 Mönsterås	60	47	51	33
▼ -10 Malmö	61	51	72	83
▲ +13 Örkellunga	62	75	76	126
▲ +29 Salem	63	92	94	134
▲ +12 Svedala	64	76	60	105
— Tibro	65	65	59	66
▲ +2 Håbo	66	68	68	42
▲ +3 Dals-Ed	67	70	102	86
▼ -30 Mjölby	68	38	28	32
▲ +61 Årjäng	69	130	104	63
▼ -16 Kumla	70	54	64	36
▲ +53 Båstad	71	124	134	189
▲ +21 Hammarö	72	93	137	155

Årets klättrare

1.	Surahammar	+145
2.	Ekerö	+100
3.	Hallstahammar	+89
4.	Nora	+87
5.	Vimmerby	+87
6.	Laxå	+84
7.	Rättvik	+82
8.	Vindeln	+80
9.	Torsby	+79
10.	Sundsvall	+76
11.	Filipstad	+74
12.	Olofström	+72
13.	Mörbylånga	+70
14.	Vadstena	+68
15.	Hudiksvall	+66
	Ljusnarsberg	+66
17.	Årjäng	+61
18.	Malå	+59
	Strömsund	+59
20.	Älvdalen	+56

E-tjänster för tillgänglighet och besparing

Center för eSamhället (CeSam) är ett programkontor inom SKL med uppgift att tillsammans med medlemmarna, och i samverkan med stat, näringsliv och organisationer, identifiera och utveckla sektorns gemensamma behov av it-stöd och e-tjänster. Lennart Jonasson leder arbetet inom CeSam.

E-tjänster

Text Christina B. Winroth

●●●—Sedan gammalt har e-hälsa varit ett arbetsområde inom framför allt landstingen, men även inom kommunerna, där Socialdepartementet varit drivande. Däremot har mycket lite e-arbete utförts inom övriga områden, säger Lennart Jonasson.

För att åtgärda detta har CeSam delat in e-utvecklingsarbetet i områdesspecifika grupper: eHälsa, skola, näringsliv och arbete, samhällsbyggnad, trafik och miljö, kultur och fritid, demokrati och delaktighet samt stödfunktioner.

—En del av vårt arbete har, i enlighet med e-delegationens riktlinjer, varit att

tillsammans med Skatteverket utveckla e-tjänsten "Mina meddelanden". Målet har varit att kommuner och landsting på ett säkert sätt, digitalt ska kunna kommunicera med medborgarna.

I likhet med vad Försäkringskassan redan kan erbjuda, pågår också arbetet med att skapa ett system för "Mina ärenden", där privatpersoner kan se vad för slags ärenden man har med kommun, landsting och stat. Till detta läggs även tjänsten "Mina fullmakter", i syfte att bringa ordning på alla fullmakter som även kan användas i den digitala världen.

Under 2013 inleds det intensiva arbetet med att skapa ett e-arkiv.

—Det kommer att vara vårt första stora Vinnova-sponsrade projekt där vi redan under 2013 går till en samlad upphandling för hela sektorn. Det kanske kan förefalla som en liten del, men e-arkiv omfattar alla handlingar som produceras inom kommun, stat och landsting, inklusive offentliga register som inte är sekretessbelagda, med allt från hus- och fastighetsombildningar till kultur.

Digital klyfta

Jonassons stora bekymmer kring e-samhället är den digitala klyftan mellan de

stora mer välbeställda kommunerna som går fort framåt, och de små kommunerna med mindre muskler.

—Dessutom har vi på individnivå en digital klyfta där framför allt människor i olika utsatta positioner har svårt att ta till sig tekniken. För att överbrygga detta måste vi resolut arbeta för samverkan och klusterbildningar där man tillsammans utvecklar strategier och program för hela e-samhället.

Ett första steg är CeSams initiativ att tillsammans med ett antal kommuner skapa ett digitalt skolbibliotek.

—Biblioteket kommer att innehålla allt från bilder till rörliga filmer och annat undervisningsmaterial. För att enskilda skolor ska slippa ha kontakt med varje leverantör, är det vår avsikt att skapa en nationell läromedelshubb. Det innebär att allt pedagogiskt material som arbetas fram i skolorna kommer att kunna läggas i banken där andra kan ta del av det, både vad gäller pedagogernas och elevernas arbeten. Den digitala banken kommer också att inne-

hålla fackböcker, skönlitteratur, encyklopedier och kartor till gagn för alla.

Malmö stads e-arbete

Malmö stad är en decentraliserad organisation med 22 förvaltningar. Under kommunstyrelsen sitter en politisk e-beredning med ett kommunalråd som ordförande samt representanter från alla partier för att driva e-frågorna framåt. Det uppskattas stort av Malmö stads e-utvecklingschef Gunilla Konradsson.

—Att ha politikerna och de högsta tjänstemännen med är jätteviktigt när man ska utveckla det kommunala e-arbetet. De finansiella förutsättningarna spelar förstås också en stor roll, men har man mindre får man vara lite extra klurig för att få ihop ekvationen.

Malmö stads e-arbete handlar bland annat om utveckling av fler e-tjänster och satsningar inom e-hälsa och öppen data. Högt på agendan står också digitalisering av stadens ärendehantering, där man precis har påbörjat införandet av digitala nämndsammanträden. Under 2012-2014 kommer Malmö stad att stegvis upphöra med utskick av handlingar i pappersform och övergå till digitala nämndsammanträden.

Lennart Jonasson, chef Center för eSamhället (CeSam) inom SKL.

Gunilla Konradsson, e-utvecklingschef Malmö stad.

Vikten av att etablera sig i rätt kommun

För företag är det viktigt att etablera sig i kommuner som stöttar och servar deras verksamhet, kommuner som erbjuder goda förutsättningar för företagande och entreprenörskap. Vi har talat med tre företag som fått motivera varför de valt att etablera sig i olika kommuner.

Företag

Text Annika Wihlborg

●●● När vårdföretaget Vårdstyrkan vann en entreprenadupphandling i Sollentuna kommun tog de i september över driften av äldreboendet Bergkälla med 58 vård- och demensplatser. För Vårdstyrkan, som sedan tidigare bedriver vårdverksamhet i grannkommunen Täby, var Sollentuna ett naturligt val när det var dags för expansion.

– Sollentuna är en kommun som känns modern och vågar tänka annorlunda när det gäller upphandlingar av privata vårdföretag. Upphandlingar av äldreboenden är oftast kvalitetsupphandlingar och inte lägsta pris. Det innebär att priset är satt av kommunen och företagen ska acceptera en mängd skall-krav och beskriva sin verksamhet. I upphandlingen av Bergkälla tog de i första hand hänsyn till kvalitetsfaktorer. Många kommuner lägger stor vikt vid att företaget tidigare bedrivit vårdverksamhet i en viss skala, men i Sollentuna prioriterar man kvalitetsfrågorna högst, säger Marita Eerola, vd på Vårdstyrkan.

Marita Eerola, vd på Vårdstyrkan.

Sollentuna månar om mångfalden

Sollentuna kommun är måna om att uppnå en mångfald bland sina privata vårdutövare genom att blanda företag i olika storlek och med varierande inriktning. Marita Eerola upplevde det som särskilt positivt att kommunens omsorgskontor kallade till ett dialogmöte, efter övertagandet, där Vårdstyrkan fick en egen tid. Kommunen skapar på så sett förutsättningar för en fortsatt bra dialog och ett gott samarbete.

– Vi har en öppen och nära dialog med omsorgskontoret, vilket betyder mycket. På dialogmötet gavs möjlighet att både ge och ta emot viktig information, vilket kändes bra, säger Marita Eerola.

Länsförsäkringar valde Ängelholm

I slutet av november inviger Länsförsäkringar ett nytt lokalkontor i Ängelholm, en kommun som präglas av expansion och en stark framtidstro. Ängelholm är en expansiv kommun där det byggs många nya bostäder. Det är dessutom en

kommun med ett dynamiskt och aktivt näringsliv.

– Vi har en stark ställning på den skånska försäkringsmarknaden. Vårt nyöppnade kontor i Ängelholm ger oss en fysisk närvaro i en intressant tillväxtkommun och ökar tillgängligheten för våra kunder, säger Susanne Pettersson, vd för Länsförsäkringar Skåne.

Viktigt med fysisk närvaro

När det gäller större bankaffärer, exempelvis när det är dags att finansiera ett bostadsköp, efterfrågar många kunder ett fysiskt kontor där man kan träffa

rådgivare och diskutera olika alternativ. Länsförsäkringar ägs av sina kunder och består av ett antal lokala bolag runtom i landet, varav Länsförsäkringar Skåne är ett.

– Vårt nya kontor, som ligger i området Brännborn, symboliserar vårt ömsidiga ägande och vår starka lokala förankring. För oss står det personliga mötet i fokus, vi tror på vikten av att ha ett lokalt kontor där våra

kunder kan komma in och få personlig rådgivning eller diskutera olika bank- och försäkringslösningar eller sälja sitt hus, säger Susanne Pettersson.

Utomhuspedagogik och kreativa miljöer

När Elisabeth Kvanman, som tidigare varit chef för två kommunala förskolor i Upplands Väsby kommun, fick erbjudande om att knoppa av fyra av kommunens förskolor var hon inte sen att tacka ja.

– Det kändes som en intressant utmaning att bli egenföretagare och få sätta en personlig prägel på verksamheten. Jag bestämde mig för att lägga grunden till en sund och aktiv livsstil genom att erbjuda mycket rörelse, utomhuspedagogik, goda kostvanor och kreativa miljöer, säger Elisabeth Kvanman, som startade Måbra Förskolor 2007.

I dagsläget består företaget av förskolorna Råbäcken, Gläntan, Bollen och Sanda Ångar. Förskolorna ligger i Bollstanäs i de södra delarna av Upplands Väsby kommun. Förskolorna har

plats för ungefär 380 barn och har cirka 70 medarbetare.

– Upplands Väsby är en företagervänlig kommun, här skapas goda förutsättningar för att driva företag. När jag bestämde mig för att knoppa av fick jag en kontaktperson på kommunen som hjälpte mig genom att svara på frågor och lotsa vidare till rätt kontaktpersoner i kommunen. Det gjorde min första tid som företagare smidig, säger Elisabeth Kvanman.

Elisabeth Kvanman, vd Måbra Förskolor.

Jämlik behandling av offentliga och privata aktörer

Upplands Väsby är en expansiv kommun där nya bostäder byggs och nya företag grundas. Det faktum att många barnfamiljer flyttar till kommunen gynnar förstås Måbra förskolor.

– Kommunen är relativt kompakt till ytan, vilket ger oss ett stort upptagningsområde. Jag uppskattar att kommunen värnar om konkurrensneutraliteten, vilket bland annat resulterat i att man har inrättat ett kundvalskontor som är neutralt och behandlar de offentliga och privata aktörerna på samma premisser. Det gör att vi kan verka på lika villkor i kommunen, säger Elisabeth Kvanman.

– Vårt nyöppnade kontor i Ängelholm ger oss en fysisk närvaro i en intressant tillväxtkommun och ökar tillgängligheten för våra kunder, säger Susanne Pettersson, vd för Länsförsäkringar Skåne.

Mer skola, vård och omsorg för skattepengarna

Svenska kommuner, landsting och regioner köper årligen in varor och tjänster för 500-600 miljarder kronor. Eftersom regelverket säger att allt som överstiger 280 000 kronor i kontraktswärde ska upphandlas, blir det många affärer på ett år. Det ställer höga krav på en upphandlingsorganisation.

Kommentus

Text Christina B. Winroth

●●● För att underlätta arbetet erbjuder Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) därför sina medlemmar upphandlingsstöd inom ramen för SKL Kommentus, som genom sina dotterbolag SKL Kommentus Inköpscentral AB och Affärs-Concept AB erbjuder detta.

–Det råder brist på upphandlingskonsulter, och då det är väldigt många olika områden som ska upphandlas, är det också svårt att hålla kompetens inom alla områden. Därför har SKL beslutat att man ska erbjuda medlemmarna stöd med detta arbete, säger Thomas Idermark, vd SKL Kommentus.

SKL Kommentus Inköpscentral (SKI) arbetar med samordnade upphandlingar

av ramavtal varifrån flera upphandlande myndigheter sedan kan avropa ifrån. AffärsConcept, å andra sidan, har rollen som upphandlingskonsult och hjälper specifika kommuner, landsting eller regioner som ska göra egna främst stora och viktiga upphandlingar.

–En väl genomförd upphandling ger köparen lägre kostnader. I en tidsålder där kommunerna har ont om resurser för att klara sina åtaganden, gäller det att göra upphandlingarna så att en fullgod konkurrensutsättning uppnås för att nå bästa möjliga resultat.

Välfärdstjänster

För upphandlingar som inte görs så ofta, men där det är ytterst viktigt att det blir en god kvalitet, kan AffärsConcept vara behjälpliga. Ofta antas det att de sam-

ordnade ramavtalen bäst lämpar sig för de mindre kommunerna, men den myten vill Idermark avliva.

–Både de minsta och de största och de mest expansiva kommunerna använder våra tjänster. Detta bottnar i att man ofta har för lite resurser eller kompetens – alternativt att man i de expansiva kommunerna måste lägga mycket energi på expensionsarbete och inte hinner med det basala upphandlingsarbetet.

Den goda affären

En av de stora utmaningarna i upphandlingsarbetet är att kommuner och landsting hela tiden måste brottas med lagar och förordningar som gör det svårt att finna tid för att utforska den goda affären.

–Vi behöver mer tid att prata affärer och mindre formalia och juridik i det offentliga upphandlingsarbetet.

Nästkommende år kommer att bli ett mycket viktigt år för svensk offentlig upphandling.

–Då förväntar vi oss ett nytt EU-direktiv. Vidare ska upphandlingsutredningen

Thomas Idermark, vd SKL Kommentus.

diskuteras i syfte att modernisera svensk upphandlingslagstiftning och eventuellt även ta till vara de möjligheter som ett nytt direktiv kan innebära. Dessutom är det svenska upphandlingsstödet föremål för översyn och utredning där vi starkt hoppas på förenklingar och förtydliganden.

Det bästa rådet Idermark kan ge offentliga upphandlare runt om i Sverige, är att dra nytta av SKL Kommentus upphandlingsservice och samverkansmöjligheter.

–Genom samverkan kan vi använda våra gemensamma resurser på ett optimalt sätt. Det skapar mer tid för den goda affären och i slutändan mer skola, vård och omsorg för skattepengarna. ■

En väl genomförd upphandling ger köparen lägre kostnader

Förenklingar och förtydliganden önskvärt

Offentlig upphandling handlar om att skapa största möjliga värde för de pengar som ska förse medborgarna med varor och tjänster – inte minst inom skola, vård och omsorg. Men för att hitta den goda affären hoppas många upphandlare på ett modernare och mindre detaljstyrt regelverk.

Upphandling

Text Christina B. Winroth

I Göteborgs stad sker upphandlingsarbetet av kommungemensamma intressen inom ramen för det kommunala Upphandlingsbolaget. Göran Brunberg är bolagets upphandlingschef.

–Dagens upphandlingsarbete är så komplext att det behövs specialkunskaper för att göra en fullgod upphandling. Vi arbetar alltid med avtalsgrupper innehållande den expertis som krävs, expertisen finns ju inom staden. Dessutom har vi organiserat vårt arbete i tre team inom områdena mjuka tjänster som omfattar vård- och omsorgsfrågor, livsmedel och it-frågor samt hantverks- och tekniktjänster.

För framtiden hoppas Brunberg på en

förenkling av lagstiftningen som omgärdar upphandlingsarbetet.

–Man tror att man förenklar genom att detaljreglera mer. Det är inte min uppfattning. Att som i dag ha flyttat ut lagstiftningen till den yttersta beställaren, är att lägga för mycket ansvar i sista ledet.

Göran Brunberg, upphandlingschef Upphandlingsbolaget i Göteborgs stad.

För att underlätta arbetet vore det också bra om överprövningar endast skulle kunna göras då förfrågningsunderlaget är ute.

–I Upphandlingsbolaget har vi haft ett 30-tal överprövningar i år med hundra procent vinst. Det innebär att vi enligt Förvaltningsdomstolen eller Kamrätten inte har gjort fel i en enda upphandling. Den tid som läggs ner på detta arbete skulle i stället kunna ägnas åt att hitta den goda affären, vilket är det vi brinner för.

Skapa värde viktigast

Västerbottens läns landsting (VLL) ska-

Regelverket är onödigt detaljerat och skulle kunna förenklas

par avtal mellan en och en och en halv miljard per år. Enligt Anders Pihl, upphandlingschef inom VLL, kunde mycket av upphandlingslagstiftningen förbättras. Samtidigt vill han dock framhålla att lagstiftningen endast talar om hur saker ska köpas, inte vad eller vilka värderingar som ska läggas på det som upphandlas.

–Vill vi ha billiga saker som duget, men inte klarar särskilt mycket mer än det basala, eller ska vi satsa på kvalitet? De besluten fattar vi själva. Huvuduppgiften i vårt arbete är

Anders Pihl, upphandlingschef Västerbottens läns landsting.

att skapa värde för de pengarna som vi lägger på varor och tjänster.

Upphandlingsprocessen kräver en stor insats av både köpare och företag som deltar i upphandlingen. Därför ser Pihl det som önskvärt att de ramavtal som tagits hem fick ha en livslängd som motsvarar den arbetsinsats som läggs ner för att få avtalen på plats.

–Regelverket är onödigt detaljerat och skulle kunna förenklas genom att ta bort detaljer och i stället lyfta fram att man ska leva efter de grundläggande principerna. ■

Har du koll på framtidens pensionskostnader?

Vi hjälper dig så du slipper hålla alla bollar i luften. KPA Pension har alla tjänster och försäkringar samlade under ett tak. På kpa.se/arbetsgivare kan du läsa mer.

KPA
PENSION

En bättre framtid

Jan Sturesson, PwC:

"En åldrande befolkning är mer än bara ökade kostnader"

– Det är dags att börja betrakta åldrande och det ökade antalet pensionärer som något mer än en kostnadsproblematik. Det finns även en värdeskapande sida av detta mynt, säger Jan Sturesson, globalt ansvarig för offentlig sektor inom PwC.

Pensionärer

Text Anette Bodinger

●●● Sverige har liksom många andra länder en åldrande befolkning och stigande pensionskostnader.

– Utmaning nummer ett är att få rätt storlek på kostymen, här talar jag om den klassiska åtgärden med besparingsprogram. Men den andra sidan av samma mynt handlar om innovation, attraktion och tillväxt, säger Jan Sturesson.

Han menar att det finns en risk att de framtida pensionärerna enbart blir betraktade som ett problem och en kostnadsökning. De äldre genererar även

en värdetillväxt genom det faktum att den åldrande befolkningen har andra preferenser än vad vi historiskt sett varit vana vid.

– I framtiden måste vi med stor sannolikhet skapa värde tio eller till och med 15 år längre än vad som hittills varit fallet. Jag tror att vi måste skriva om

kontraktet mellan medborgarna, staten och kommunerna och få en annan syn på vad det innebär att vara pensionär.

Ändrad attityd

Att ändra attityder och synsätt är inget som sker i brådskande. För att det ska komma till stånd måste det

finnas incitament från högsta nivå. Men om 30 år menar Jan Sturesson att man nått dithän.

Framtidens pensionärer är inte en särskild grupp som slåss för sina särintressen

Jan Sturesson, globalt ansvarig för offentlig sektor inom PwC.

– Då har vi sannolikt en pensionsålder på 70 år och en stor arbetsför befolkning på 65+, där många är egna företagare. Troligen har ett stort antal pensionärer också valt att stanna på sina arbetsplatser, i form av en slags seniora coacher. Jan Sturesson tror också att samhället då har brutit en del av de klassiska mönstren kring vilka i befolkningen som är närande och tärande.

– Framtidens pensionärer är inte en särskild grupp som slåss för sina särintressen. De kommer att vara en viktig del av samhället som bidrar med all den kunskap och erfarenhet de samlat på sig under årens lopp. Sverige och andra åldrande länder behöver också föda fler barn, en viktig del av framtidsstrategin avseende ändrad demografisk struktur. Om vi lyckas hantera åldersutmaningen på rätt sätt skulle det kunna innebära ett mer effektivt resursutnyttjande på både kort och lång sikt.

"Bra förbindelser är en förutsättning för tillväxt"

– Bra förbindelser är en ganska självklar förutsättning för att kommunerna ska utvecklas. En väl fungerande infrastruktur är ett måste för tillväxt och framåtskridande, säger Jan Söderström, SKL.

Infrastruktur

Text Anette Bodinger

●●● Regeringen har en investeringsplan fram till 2021 som innebär att 417 miljarder kronor ska satsas på landets infrastruktur. Till det kommer ytterligare fem miljarder som under innevarande år ska laggas på underhåll och investeringar i järnväg och vägnät.

– Landets infrastruktur har varit ett eftersatt område under en förfärlig massa år, och det är bra att regeringen börjar få fart både på underhåll och på investeringar. Framför allt underhållet på järnvägssidan har ju varit kraftigt eftersatt under en lång följd av år. Men det finns fortfarande en hel del bekymmer kvar, säger Jan Söderström som pekar på det fak-

tum att allt fler är beredda att pendla allt längre mellan bostad och arbetsplats.

– Pendlingssträckorna som folk är beredda att ta har ökat successivt. Den snabba storstadstillväxten innebär att det krävs enormt stora investeringar för att klara pendlingsresorna. Lösningen är

sannolikt en kombination av investeringar i både förbättrad kollektivtrafik och nya trafikleder kombinerat med starkare styrmedel som ger mindre köer under högttrafiktider. Vid årsskiftet införs trängselskatter i Göteborg. Det är ett exempel på hur man från politiskt håll kan styra trafiken så att de mest angelägna resorna kommer fram på ett bättre sätt.

Jan Söderström, t f sektionschef vid SKL:s avdelning för tillväxt och samhällsbyggnad.

Ny lag

Den nya kollektivtrafiklagen trädde i kraft för drygt ett halvår sedan. I den

fastslås bland annat att kunskapen om kollektivtrafikens samhällsnytta och dess betydelse för en hållbar regional utveckling måste öka. Förutsättningarna ser dock lite olika ut beroende på var i landet man bor.

– När man pratar om kollektivtrafik ska man ha klart för sig att hälften av alla resor med kollektivtrafik görs i Stockholmsområdet. Enbart busslinje 4 i Stockholm har lika många påstigande under ett dygn som alla järnvägens stationer tillsammans!

Söderström påpekar att kollektivtrafiken har en väldigt viktig roll även

utanför storstadsområdena, men att betydelsen är av en annan karaktär. På landsbygden är det i stor utsträckning skolbarnens resor som lagt grundstommen för det kollektiva resandet.

Den största utmaningen vad gäller landets kollektivtrafik är, enligt Jan Söderström, att klara av de ökade kostnaderna.

– Vi har under senare år sett en snabbare ökning av kostnaderna än av antalet resor. Skatte-subsidiet per resa har ökat år efter år. Detta kan inte fortgå hur länge som helst, det behöver man inte vara matematiker för att räkna ut.

Pendlingssträckorna som folk är beredda att ta har ökat successivt

Stort fokus på förbättring av den svenska skolan

– Debatten i skolan har till stor del handlat om vilka resurser man lägger in. Vi försöker vrida perspektivet och i stället titta närmare på vad man får ut av verksamheten, säger Per-Arne Andersson, avdelningschef på SKL.

Skolan

Text Anette Bodinger

●●● SKL har en lång tradition av att ge service och rådgivning till skolor och kommuner. Sedan några år tillbaka har man ett kraftfullt fokus på vad kommunerna konkret kan göra för att förbättra resultaten i skolan.

– Hittills har det ofta handlat om relativt kortsiktiga lösningar, om vem som är huvudman eller om hur resursfördelningen ser ut. Men genom att titta på forskning och ta del av erfarenheter från skolor som lyckats, går det att få tydliga indikatorer på vad man kan göra för att förbättra läget på sin skola i sin kommun, säger Per-Arne Andersson.

PRIO är ett utvecklingsarbete som sedan januari 2012 drivs av SKL och Stockholms

stad. Arbetet har utvecklats med stöd av konsultbolaget McKinsey & Company och bygger på slutsatserna från McKinseys rapporter om framgångsrika skolsystem samt annan aktuell forskning om vad som påverkar elevers studieresultat.

– Vi har under första halvåret i år haft ett projekt som gått ut på att hitta verktyg som kan hjälpa våra medlemmar att kartlägga sin verksamhet och få i gång diskussioner om vad som kan göras för att förbättra verksamheten.

Pilotprojekt

Projektet genomfördes som en pilotstudie på Maltesholmsskolan och Aspuddens skola i Stockholms stad.

– En ögonöppnare var insikten om att vi kan förändra skolan snabbare än vi

faktiskt trodde var möjligt, säger Bodil Torelm, rektor på Maltesholmsskolan.

Projektet inleddes med en analys av Maltesholmsskolans styrkor och svagheter. Här utkristalliserades ett antal områden: gemensam planering, coachning kollegor emellan, samt möteseffektivitet.

Per-Arne Andersson, direktör, avdelningen för lärande och arbetsmarknad.

– Här fanns ett positivt, lärande klimat i kollegiet redan från början. Det tror jag är en av kärnpunkterna i att det har fungerat över förväntan bra med att föra in schemalagd coachning i verksamheten.

Bodil Torelm betonar att detta bara är ett exempel på vad PRIO-projektet fört med sig för Maltesholmsskolan.

– Vi har framför allt fått hjälp med att skapa struktur och systematik i vårt förbättringsarbete. Ett arbete som vi på sikt förväntar oss ska synas i form av ännu bättre resultat hos eleverna.

PRIO

PRIO (planering, resultat, initiativ och organisation) har som övergripande mål att varaktigt höja kunskapsresultaten i den svenska skolan. Fokus ligger på att utveckla skolans interna processer och arbetssätt för att skapa en mer lärande organisation. Det handlar framförallt om att stärka det kollegiala samarbetet, framförallt mellan lärare och att utveckla arbetssätt så att skolledningen styr skolans resurser dit de gör störst nytta. Projektet fortsätter nästa år med ytterligare kommuner runtom i Sverige.

Nätverkar kring effektiv energi

Sedan i början av 2010 kan alla kommuner och landsting söka ett energieffektiviseringsstöd från Energimyndigheten. Syftet är att underlätta för kommunerna att effektivisera den egna organisationen, såväl byggnader som transport och teknik.

Energieffektivisering

Text Sandra Ahlqvist

●●● Jonny Leandersson är en av energisamordnarna inom Dalslandskommunernas Kommunalförbund. I nuläget arbetar sex kommuner samordnat mot att energieffektivisera sina verksamheter.

– Det var naturligt för kommunerna att samverka kring det här programmet. Sedan tidigare arbetar vi även ihop med till exempel turism, upphandling och miljö. Det är ovärderligt för små kommuner att kunna nätverka runt sådana frågor, eftersom man kan lära av varandra och dra nytta av varandras styrkor.

Var och en av kommunerna har tillsett en grupp med personer som har ett intresse av energi-frågorna, till exempel fastighetschefer, teknikansvariga och

transportansvariga, som tillsammans ansvarar för åtgärder och projekt inom energieffektivisering.

– I år har vi verkligen börjat komma i fas. Inledningsvis har förankringen i kommunerna och utarbetande av uppföljningsrutiner som tillgodoser energimyndighetens krav tagit lite tid, men nu är aktiviteterna i full gång, berättar Leandersson.

Jonny Leandersson, energisamordnare inom Dalslandskommunernas Kommunalförbund.

Brukarsamverkan centralt

Alla kommuner fokuserar på åtgärder som bäst motsvarar egna behov men man har gemensamt delat upp arbetet i tre grupper – byggnader, transporter och teknisk försörjning (bland annat VA och gatubelysning) – för att inget ska ramlas mellan stolarna. Det läggs dock stor tyngd på brukarsamverkan.

– För de människor som verkar ute i kommunerna är det svårt att se några direkta resultat av de egna ansträngningarna för att minska energianvändningen, då

Det handlar om att ändra attityden hos de som faktiskt berörs av, och nyttjar energin

är det också svårt att känna sig motiverad. Därför fokuserar vi nu på att införa incitament i form av monetära belöningar som motsvarar de kWh man lyckas spara. Då kan såväl äldreboenden som skolor och andra kommunala fastigheter få svaret på vilt att de gör skillnad. Det handlar om att ändra attityden hos de som faktiskt berörs av, och nyttjar energin.

Kan spara 25 -30 miljoner om året

De olika kommunerna genomdriver också mer övergripande förändringar av sina verksamheter. De senaste två åren har till

exempel oljeförbrukningen för uppvärmning av byggnader minskat kraftigt och flera av kommunerna har infört så kallad sparsam körning.

– Förutom minskad miljöpåverkan innebär ett effektivare synsätt att, om vi följer målet att minska energianvändning med 20 procent till 2020, våra sex kommuner då skulle spara mellan 25 och 30 miljoner kronor om året. Då skulle det finnas utrymme för till exempel fler lärare och mer vårdpersonal och det är trots allt det kommunerna strävar efter, avslutar Leandersson.

Svenska kommuner duktiga på strukturuomvandlingar

När Arena för Tillväxt och SWECO EuroFutures för femtonde året utsåg Årets Tillväxtkommun föll valet i år på Falkenberg. Motiveringen är att kommunen verkat för ett gott företagsklimat och tillsammans med näringslivet "skapat en stark vi-anda, präglad av ett utvecklingsengagemang för både stad och landsbygd".

Tillväxtkommuner

Text Clas Lewerentz

– En majoritet av landets kommuner, landsting och regioner arbetar idag hårt med de olika möjligheter och svårigheter som förknippas med tillväxt. En uppenbar svårighet är att hälften utav landets kommuner minskar i befolkning. En stor utmaning är också att ha rätt struktur och branschbredd på sitt näringsliv för att vara konkurrenskraftig på en global marknad. I konjunkturedgångar ser vi löpande hur varsel drabbar olika typer utav industrier och näringsgrenar. Där måste man hela tiden

klara av att upgradera och höja förädlingsvärdet inom sitt näringsliv, säger Roland Lexén, chef för Arena för Tillväxt.

Klarar strukturuomvandlingar

I en jämförelse med övriga EU klarar sig svenska kommuner bra i sitt sätt att hantera de här frågorna, menar Roland Lexén.

Roland Lexén, chef för Arena för Tillväxt.

– Vi har en lång tradition av en öppen exportinriktad ekonomi där vi har låtit omvärldsinfluenserna få ett tydligt genomslag. Med varvskris, tekokris och rege-
mentsnedläggningar har vi behövt ta tag i strukturuomvandlingar på ett tydligt sätt och är duktiga på att vid be-

hov hantera omställningsutmaningar på lokal och regional nivå.

I de här sammanhangen blir samverkan mellan aktörer inom privat och offentlig sektor allt viktigare, betonar Roland Lexén.

– Det är många olika perspektiv som behöver ses över för att göra en kommun eller bygd attraktiv. Det Arena för Tillväxt jobbar med är att knyta samman privata och offentliga beslutsfattare så att man gemensamt kan formulera strategier för sin bygd, kommun eller region.

Mindre politik – mer samverkan

Till skillnad från tidigare så finns det idag en mer avpolitiserad och avideologiserad syn kring de här frågorna, resonerar Roland Lexén.

– Allt fler inser betydelsen av att jobba tillsammans för att få ett bra gemensamt klimat. Man har insett att har vi bra företagande och nya företag med tillväxt och bra skatteunderlag då kan vi också ha en bra vård, skola och omsorg. Men man har också lärt sig att det krävs bra skola och utbildning, bra sjukvård och bra vägar för att också kunna ha nya och växande företag.

– Vad jag tycker Falkenberg har varit duktiga på är att vara överens om att dela de här perspektiven och jobba tillsammans. De hade det rätt tufft tidigare men har kommit ur sin strukturuomvandling genom att jobba mycket på attraktionskraft och med besöksnäring, avslutar Roland Lexén.

Arena för Tillväxt

Arena för Tillväxt startade år 2000 och ägs av ICA, Swedbank och Sveriges Kommuner och Landsting. Samverkansprojektet arbetar med att främja lokalt och regionalt tillväxtarbete genom främst kunskapsförmedling och processtöd riktat till privata och offentliga beslutsfattare.

Effektiviserar med outsourcing

Att effektivisera en organisation sparar såväl tid som arbetskraft och resurser. I till exempel Jämtland har energibolaget Jämtkraft outsourcat stora delar av sin verksamhet kring stadsnätet för att kunna lägga sitt fokus på mer angelägna spörsmål.

Outsourcing

Text Sandra Ahlqvist

●●● Under de senaste tio åren har Jämtkraft satsat hårt på att bygga upp ett strukturerat och tillgängligt stadsnät för Östersunds, Åres, Krokoms och delar av Bergs kommun. I nuläget håller man dock på att skifta fokus från uppbyggnad till ägande och förvaltning, ett skifte som möjliggjorts av att bolaget outsourcat stora delar av verksamheten till Eltel Networks, norra Europas ledande Infranetföretag.

– Eltel är specialiserade på att planera, bygga och underhålla el- och telenät, vilket gör att vi tryggt kan överlämna den delen av stadsnätets underhåll till dem. På så vis frigör vi resurser till annat. I och med att de flesta kommuner arbetar med att digitalisera sin administration och skapa en egen, nätbaserad infrastruktur för att ge

sina invånare fler och bättre alternativ är det positivt att kunna outsourca till en stabil samarbetspartner, säger Nils Johansson, avdelningschef för elnätstelekom hos Jämtkraft.

Flexibiliteten ökar

En viktig aspekt med stadsnäten är just att de är öppna för alla tjänsteleverantörer som vill verka på den aktuella marknaden. Leverantörerna konkurrerar med varandra, vilket leder till hög kvalitet och pressa-

de priser, något som kommer både slutkund och kommun till gagn i form av valfrihet, öppenhet och flexibilitet.

Det är positivt att kunna outsourca till en stabil samarbetspartner

– I och med att Eltel sköter den fortsatta byggnationen kan vi fokusera på kommunikationen i kommunerna sinsemellan såväl som gentemot medborgarna. I slutändan är det både resurs- och tidseffektivt. Vi har kunnat strama åt vår organisation och det har gjort att vi kunnat omorganisera personal och kompetens till andra områden.

Nils Johansson, avdelningschef för elnätstelekom hos Jämtkraft.

Stadsnäten bidrar alltså starkt till att underlätta och effektivisera kommunernas egen verksamhet.

Samordnings- och miljövinster

I Jämtland arbetar man kring något som kallas "länsnod", inom vilken alla kommuner och även landstinget är gemensamt uppkopplade till ett eget nät.

– En av fördelarna är att man förklarar och minskar sin interna administration samtidigt som man får många

samordningsvinster. Till exempel Krokoms och Östersunds kommuner har vissa gemensamma system.

Även videokonferenser underlättas rejält av ett stabilt fibernät, vilket i sin tur bidrar till minskad miljöpåverkan.

– Man behöver inte åka fram och tillbaka för att sitta i möten, utan kan hantera storskaliga videokonferenser med minimalt krångel. I sådana situationer är det absolut centralt med pålitliga partner som sköter byggnation och underhåll, avslutar Johansson.

Regeringsuppdrag stödjer trygghetslarmens tekniskifte

Sveriges kommuner står inför en stor utmaning när 200 000 analoga trygghetslarm i ordinarie boende ska ersättas med digitala trygghetslarm. Sverige är ett av de första europeiska länderna som genomgår ett tekniskifte på trygghetslarmssidan.

Digitala larm

Text Annika Wihlborg

●●● Utvecklingen följs med stort intresse av andra europeiska länder. Framöver ska drygt 2,6 miljoner analoga trygghetslarm runt om i Europa ersättas med digitala motsvarigheter.

Sedan 2010 genomför Hjälpmedelsinstitutet regeringsuppdraget "Trygghetslarm – ny teknik i nya infrastrukturer". Uppdraget, som slutförs våren 2013, genomför utvecklings- och informationsinsatser som stödjer kommunerna i att stärka säkerheten i trygghetslarmstjänsterna i samband med införandet av digital teknik inom teleområdet. Regeringsuppdraget genomförs i samarbete med Socialstyrelsen som givit ut en vägledning om trygghetslarm och PTS som gjort en kartläggning och analys av den svenska trygghetslarmsmarknaden. Regeringsuppdraget sker också i samarbete med SKL, PRO, SPF, samt regionerna Sjuhärads, Norrbotten och Växjö-Karlskrona.

Skapar förutsättningar

– Vi har genomfört storskalig försöksverksamhet med över 1 000 installationer i Sjuhärads under ledning av Borås stad.

IT-Norrbotten har gjort teknikstudier och tagit fram samverkansprocesser för Telia-Soneras nedmontering av den fasta traditionella telefonin i glesbygd. Vi har bedrivit standardiseringsarbete och tagit fram ett öppet protokoll för digital trygghetskommunikation tillsammans med branschen, säger Oskar Jonsson, Hjälpmedelsinstitutets projektledare för regeringsuppdraget.

När regeringsuppdraget går ut är det upp till landets kommuner att strukturera arbetet med övergången från analoga till digitala trygghetslarm. Kommunerna kan spara mycket tid och pengar och öka kvaliteten i omsorgen genom att ta del av erfarenheterna från den storskaliga försöksverksamheten i Sjuhärads. Trygghetslarm är en viktig del av kommunernas service gentemot sina äldre medborgare, det är ofta en förutsättning för att äldre ska kunna bo kvar hemma. Även yngre personer med funktionsnedsättningar har trygghetslarm. Hjälpmedelsinstitutets rekommendation till kommuner är att inte blanda analoga och digitala tekniker eftersom analoga tonvalstoner ofta stöter på problem i dagens digitala kommunikationsnät. Detta gäller både fast anslutna enheter och enheter anslutna via mobilnäten.

– Med digitala trygghetslarm ökar användarsäkerheten eftersom larmen skick-

ar täta kontrollsignaler på minutnivå. Analoga trygghetslarm klarar inte detta. Trygghetslarm som är anslutna med digital IP-teknik kan dessutom byggas ut med ett stort antal moderna e-hälsotjänster som ökar valfriheten för användaren och samtidigt ökar kvaliteten och minskar kostnaden i omsorgen. Dessa tjänster blir endast möjliga med övergången till IP, säger Oskar Jonsson.

Gemensam upphandling via SKL

Just nu pågår en nationellt samordnad upphandling av trygghetstelefoner, kommunikation och larmmottagning. Enligt SKL Kommentus Inköpscentral har 253 kommuner anmält intresse, varav 100 avser att avropa under första året. Genom att ta del av den centrala ramavtalsupphandlingen kan enskilda kommuner få ett bättre pris och försäkra sig om att få en framtidssäker teknik med ett öppet kommunikationsprotokoll så att man inte blir "inlåst" till en viss leverantör.

– I Växjö kommun har man ett samarbete mellan kommunen och kommunens stadsnät så att omsorgen på ett mycket

smidigt sätt kan ge hälften av trygghetslarmsanvändarna en säker uppkoppling via fiber. Övriga användare kopplas upp via GSM-nätet där Tele2 erbjuder kommunen en skräddarsydd tjänst för trygghetslarmen, säger Oskar Jonsson.

Bör lära sig av Telias misstag

Erfarenheterna från Sjuhärads, Norrbotten och Växjö/Karlskrona visar på hur viktigt det är att kommunerna tar kontroll över trygghetslarmens kommunikation och tänker på detta då man gör upphandlingar av telekommunikation för kommunen eller regionen. Det finns

flera strategier för hur en kommun kan ta kontroll över kommunikationen. I Sjuhärads har man haft avtal med tre olika operatörer för GSM-anslutningarna och i de fall då användarna har haft en fast öppen anslutning mot internet så har denna använts. Cirka 40 av 1000 användare har haft en fast internetanslutning. I Växjö har kommunen ett avtal med stadsnätet och

på så sätt haft betydligt högre andel med fast anslutning via fiber.

– Kommunerna bör lära sig av de misstag Telia gjorde inledningsvis i sitt tekniskifte. Man kan inte lägga allt ansvar på användaren. Det funkar inte i ett tekniskifte. Det kostar mer att strula med vilket abonnemang Greta ska teckna, en fredagskväll då hon kommer hem från sjukhuset, än om kommunen löser detta. Den typen av billiga avtal som man har använt sig av i Sjuhärads och Växjö kan man dessutom inte få som privatperson, säger Oskar Jonsson.

Med digitala trygghetslarm ökar användarsäkerheten eftersom larmen skickar täta kontrollsignaler på minutnivå

Foto: Jesper Lindström

Foto: Jonas Aronsson

Oskar Jonsson, projektledare för regeringsuppdraget hos Hjälpmedelsinstitutet.

Räknar med framtidens utmaningar

”Risk- och väsentlighetsanalys avslöjar mycket”

– Framtidens utmaningar i form av till exempel rekryteringsbehov, fler vårdbehövande och nya krav på skolan är kommuner och landsting väl medvetna om. Vårt jobb är att analysera deras behov och resurser och föreslå långsiktiga, hållbara lösningar. För med rätt organisation och fokus kan man uppnå mycket, mycket mer än man tror. Redan med befintliga resurser.

Det säger Karin Magnusson, rådgivare och expert inom kommunal sektor och socialtjänst vid PwC.

PwC är, som bekant, ett av Sveriges största företag inom ekonomisk service, redovisnings- och revisorstjänster. Men det internationella nätverket jobbar idag långt bredare än så, utan att tappa fokus på sin kärnverksamhet. Ett tecken på det är de nio nätverk man byggt upp för att möta kundernas behov idag och, inte minst, i framtiden (läs mer om dem i faktarutan nedan).

–I en daglig drift som ofta präglas av besparingar ges sällan utrymme för att ställa nya frågor och se utmaningar och problem från nya vinklar trots att det är exakt vad som behövs för att optimera verksamheten på sikt, säger Karin och understryker att varje kommun, landsting och region bör göra en risk- och väsentlighetsanalys som klargör aktuella prioriteringar.

Karin ger några exempel på frågeställningar som är relativt vanligt förekommande i de uppdrag som utförs av PwC:

- Vilka andra kommuner eller landsting har löst de problem vi står inför? Vad kan vi lära av dem?

- Vilka kan vi samverka med för att utveckla den kommunala verksamheten exempelvis skolan och vården? Lokalt, regionalt och nationellt.

- Hur ser förutsättningarna ut i vår kommun/region. Exempelvis vad gäller befolkningsutveckling, kompetens, näringslivsklimat.

- Hur effektiviserar vi den interna verksamheten? Vad gör vi exempelvis den tid som inte ägnas direkt åt kundernas/mottagarnas behov? Hur kan det ändras?

- Hur ser marknadens och myndigheters krav ut om fem år? Tio år?

Oslagbart nätverk

Karin konstaterar att den som använder sig av några av PwC:s tjänster inom nätverken också får en smidig ingång till PwC:s totala kunskapsresurser.

–De flesta vet att vi kan ta hand om alla former av ekonomiska frågor och analyser. Vi kan till exempel tillfälligt bemanna en funktion som ekonomichef, controller eller leda olika förändringsprocesser. Men det som brukar överraska är något annat, säger Karin och fortsätter:

–Vi jobbar mycket medvetet för att utveckla våra kunders nätverk genom att bjuda in till de nätverk vi skapar. Här finns vårt kunnande och mycket erfarenhet från olika verksamheter. Det är en guldgruva för utveckling, inte minst för de som jobbar i den offentliga sektorn.

Privata företag

Alla som jobbar i offentlig verksamhet idag har att förhålla sig till privata företag. Inte minst i fråga om hur upphandlingar och uppföljningar kan konstrueras för att ge mest värde för skattebetalarnas pengar.

–Genom att på olika sätt mäta kvalitet och nöjdhet hos kunderna/vårdtagarna/medborgarna får man svar på många frågor om hur verksamheten kan utvecklas. Det är samma logik inom bland annat skolan och omsorgen. Men då måste man veta vad som ska mätas och hur det ska mätas. Samt vad som påverkar upplevd kvalitet. Där har vi kunskap. Ständigt uppdaterad kunskap, intygar Karin Magnusson.

Ständiga förbättringar

I fokus för allt förändringsarbete som Karin och hennes kolleger landet över bedriver finns två ord: Ständiga förbättringar.

–Att jobba med ständiga förbättringar är verkligen lättare sagt än gjort. Utan beprövade verktyg, arbetssätt och strukturer klarar man det inte. Då blir inte insatsen grunden till den bestående förändring man vill ha, den som morgondagens kunder kräver, säger Karin Magnusson.

Tjänster:

- Revision
- Redovisning
- Riskhantering
- Skatterådgivning
- Corporate finance
- Verksamhetsutveckling
- Ekonomiadministration

Nätverk:

- Hälso- och sjukvård
- Kommunal ekonomi
- Ledarskap
- Nämndsadministrativa processer och juridik
- Regional utveckling
- Samhällsbyggnad och teknik
- Socialtjänst
- Utbildning & Lärande
- Verksamhetsstyrning, Lean
- Ägarstyrning – Kommunala bolag

www.pwc.se

pwc

–E-förvaltning och ökat nyttjande av digitala lösningar är en utmaning och möjlighet för kommuner och landsting. Det innebär både en möjlighet till effektivisering av kommunens verksamhet samt en ökad service och tillgänglighet för medborgarna, menar Karin Magnusson.

SKL visar vägen inom eHälsa

Dagens moderna teknik erbjuder stora möjligheter att utveckla framtidens vård och omsorg. Som en av aktörerna i projektet Kommunal eHälsa har Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, redan fått viktiga pusselbitar på plats och fortsätter att stödja viktiga förbättringsprojekt. Syftet är att skapa säker, tillgänglig och korrekt information.

Framöver kommer det att råda brist på utbildad arbetskraft inom vårdsektorn. Beräkningar visar att omvårdsutbildad arbetskraft år 2030 kommer att uppgå till 100 000 människor. Men problemet är att efterfrågan är betydligt högre än så, nämligen 180 000. Samtidigt förväntas andelen äldre i befolkningen öka med 30 procent fram till 2050. Det innebär att en fjärdedel av befolkningen kommer att vara 65 år eller äldre vid den tidpunkten.¹

– Sammantaget innebär detta stora utmaningar inom vård och omsorg. Lösningen är att jobba med verksamhetsutveckling och processerna. Resultatet bidrar till ett förändrat arbetssätt, ny-tankande och att man lär sig att utföra uppgifterna på ett enklare och effektivare sätt – gärna med stöd av teknik. Fokus är alltid på brukaren/patienten med målet att tillhandahålla bättre vård och omsorg, säger Catharina Mann, programägare för Kommunal eHälsa på Sveriges Kommuner och Landsting.

minst för att de på så sätt slipper uppfina hjulet, säger Catharina Mann.

Nya möjligheter kan skapas med ny teknik

Självservice via internet är ett bra exempel på tjänster där invånarna själva kan hantera delar av sin information via internet. När invånare hanterar den egna informationen finns det alltid aktuell information att tillgå och detta höjer kvaliteten. Inom detta område har många kommuner kommit en bra bit på väg.

I Västerås stad har man infört eHemtjänst. Det innebär att brukaren/patienten får hemtjänst med stöd av teknik. En förutsättning är att invånaren fått ett biståndsbeslut på hemtjänst från kommunen. eHemtjänst har visat på stora fördelar för både brukare som vårdgivare.

– Erfarenheterna visar att brukare/patienter med hemtjänst ibland upplever det besvärande med allt ”spring” som kan bli följden när hemtjänsten bara ska kontrollera att allt är som det ska. Genom att genomföra tillsyn med eHemtjänst, och en teknisk lösning, slipper brukaren det dilemma, säger Catharina Mann.

Ett annat projekt som SKL arbetar med är ”direkt informationsåtkomst inom hemtjänst och hemsjukvård”. Målet är att medarbetarna ska kunna använda till exempel surfplattor för att skriva

journalanteckningar i systemet direkt på plats hos brukaren/patienten. Då slipper man arbetet med att skriva rent anteckningar efter besöken samtidigt som patienten får se vad som skrivs. Dessutom kan man enkelt plocka upp tidigare journalanteckningar vilket är praktiskt för att kontrollera vilka mediciner brukaren/patienten tar, med mera.

SKL stödjer också kommunerna i deras arbete med framtidens trygghetsboende. Syftet med trygghetsboende är att skapa möjlighet för flera att bo kvar

hemma. Det underlättas med hjälp av teknik.

– Det är viktigt att påpeka att tekniken inte ska ersätta medarbetarna. Tekniken syftar till att underlätta individens liv som bl.a. gör att de som vill kan bo kvar hemma längre, påpekar Catharina Mann. Den som är i behov av trygghet dygnet runt ska få de hjälpmedel som krävs.

¹ Källa: SCB:s rapport *Trender och prognoser 2011* samt LEV-rapporten från Socialdepartementet.

Detta står på SKL:s agenda framöver:

- Gemensam utveckling av tjänster och lösningar för säker överföring av information mellan socialtjänsten och hälso- sjukvården.
- Webb lösning via internet för att tillgängliggöra gemensamma uppgifter mellan landsting, kommuner och privata vårdgivare.
- Fördjupad utredning och testning av mobila tjänster via surfplattor och smarta mobiler inom hemtjänsten och hemsjukvården.
- Utveckling av trygghetslarm – från analogt till digitalt.
- Utveckla en nationell fastställd klassifikation av sociala insatser för hela socialtjänsten genom gemensam infrastruktur och gemensamt fackspråk.
- Tillgängliggöra socialtjänsten via internet, skapa riktlinjer för ”råd och stödinsatser” på nätet genom chattfunktioner, m m.

SKL och eHälsa

Arbetet kring eHälsa är nationellt, regionalt och lokalt – och det handlar mycket om verksamhetsutveckling, gemensam infrastruktur och om att samverka. IT är ett viktigt verktyg för att ge invånare, medarbetare och beslutsfattare bättre service.

SKL samverkar via nätverk med involverade aktörer i såväl strategiska som operativa frågor, samt bedriver ett par separata delprojekt, till exempel Direkt informationsåtkomst, Gemensam informationsåtkomst, information via internet.

www.skl.se/nationellehalsa

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Gör informationen tillgänglig

Få sektorer är så informationsintensiva som vård och omsorg. Varje dag produceras enorma mängder information, men en hake är att denna information långt ifrån alltid blir tillgänglig för dem som behöver den.

– Målet är rätt information till rätt person i rätt tid. För att uppnå det har vårt mål varit en väl fungerande IT-infrastruktur som vi, tillsammans med andra aktörer, sedan fyller med tjänster, säger Catharina Mann.

Sedan 2009 arbetar SKL med programmet ”Kommunal eHälsa”. Målet är att stödja eHälsoarbetet som pågår ute i kommuner och regioner. SKL fungerar som ett nav som har kompetens i frågorna. Dessutom agerar SKL rådgivare, bollplank och vägvisare för kommunerna.

– Kommunerna har genomfört otroligt många positiva förändringar, men självklart finns det mycket mer att göra. Därtill tror jag att kommuner har mycket att vinna på att samarbeta mer, inte

Mobil informationsåtkomst leder till smartare arbetssätt och tydlighet för brukaren. Sköterskan kan på plats hos brukaren/patienten komma åt journaler, skriva nya anteckningar och stämma av texten direkt på plats.

KFS satsar offensivt

Arbetsgivarorganisationen KFS satsar offensivt på att stärka sina medlemmars konkurrens- och attraktionskraft. KFS Företagsservice AB stödjer företag som erbjuder samhällsnyttiga tjänster till medborgarna.

För ett halvår sedan fick KFS en ny vd, Monica Ericsson, som har en bakgrund som stadsdirektör i Västerås. Det signalerade startskottet för en offensiv satsning från KFS sida.

En ny vision, reviderad verksamhetsidé och gemensam värdegrund är grunden för en rad åtgärder som stärker medlemmarnas konkurrenskraft och möjlighet att attrahera medarbetare.

Starkt KFS blir ännu bättre

Monica Ericsson berättar att KFS är en uppskattad och kompetent arbetsgivarorganisation.

– När jag började slogs jag av den styrka som finns i verksamheten. Vi är en liten arbetsgivarorganisation, vilket gör oss flexibla, snabba och lyhörda. Det är en stor fördel att vi kan ge snabb service av hög kvalitet och känner medlemsföretagen.

– Våra medlemsföretag levererar service till medborgarna ofta 24 timmar om dygnet. Medlemmarna återfinns inom 15 branscher: energi, vård, turism och fritid, trafik, näringsliv och så vidare. Det som är gemensamt för alla dessa företag är att de jobbar med samhällsnytta under afärsmässiga villkor.

Samhällsnyttiga tjänster handlar om sådant som är extra viktigt att kunna erbjuda medborgarna. Många medlemsföretag är kommunägda, men mer än 20 procent är helt eller delvis privatägda. KFS stödjer alla företag som levererar samhällsnytta, oavsett ägarform.

Stark organisation på offensiven

KFS framtida inriktning är utstakad. Nu börjar arbetet med att ge medlemmarna ännu bättre service och därmed ökad konkurrens- och attraktionskraft. KFS har stärkt kompetensen inom kollektivavtalsförhandlingar.

Medlemmarna får även individuell rådgivning. Varje medlem har en personlig kontakt, vilket Monica Ericsson anser är KFS styrka:

– Du vet vem du ska ringa angående arbetsgivarfrågor. Men givetvis hjälps hela teamet på KFS åt.

KFS hjälper till med alla frågor inom arbetsgivarområdet, erbjuder personlig service, skraddarsydda utbildningar och stöttar medlemmarna i förhandlingar. Man biträder också vid tvister i exempelvis domstolsförhandlingar och betalar även domstolskostnaderna.

Örat mot rälsen

Medlemskontakten är otroligt viktig, poängterar Monica Ericsson. De olika branschråden fyller en viktig funktion, här sitter representanter för medlemsföretagen.

– Vi har örat mot rälsen och får reda på vad som är på gång ute i verksamheterna, får synpunkter till förhandlingsverksamheten samt hur vi kan ge ett bra stöd.

Som ett steg i KFS offensiv planeras medlemsdialoger runt om i landet, från Lund i Söder till Luleå i norr. Samtalen utgör ett exempel på hur medlemmarnas inflytande kan tas tillvara.

KFS har ett antal återkommande medlemsträffar per år, som exempelvis KFS-dagarna, ordförande/VD-konferens, personalchefsnätverk och Almedalsveckan.

– Vi erbjuder även utbildningar inom en rad områden, bland annat arbetsrätt, arbetsmiljö, ledarskap, medarbetarskap etcetera. Dessutom planerar vi ett framtida mentorprogram.

Utbildningarna får genomgående höga betyg. Målet är 4,3 på en femgradig skala, vilket också uppnås. Medlemmarna är nöjda även med övriga förmåner, det vittnar regelbundna kundundersökningar om.

Trygghetsfond och pensionsavtal

I turbulenta tider är KFS trygghetsfond en hjälp, berättar Monica Ericsson.

– Trygghetsfonden hjälper företag att minimera antalet uppsägningar. Omskolning av medarbetare som berörs möjliggör nya arbetsuppgifter. Hittills i år har 87 medarbetare i våra medlemsföretag fått stöd av Trygghetsfonden.

Ett nyttillskott bland medlemsförmåner är det nya pensionsavtalet, ett modernt pensionsavtal som medarbetarna på KFS är stolta över.

Företag som arbetar med samhälls-

nyttiga tjänster arbetar ofta med socialt ansvarstagande i större utsträckning än kommersiella företag. KFS är med i CEEP, ett nätverk för arbetsgivarorganisationer inom EU. CEEP erbjuder en CSR-certifiering och nu har Stockholm

Vatten som första medlemsföretag i KFS fått certifieringen. Förhoppningen är att fler medlemmar ska följa efter.

KFS ser fram emot ett spännande år och välkomnar nya företag till organisationen.

Monica Ericsson, vd för KFS.

KFS arbetsgivarorganisation är en ideell förening och central arbetsgivarorganisation för sina medlemmar. KFS Företagsservice AB är dotterbolag till den ideella föreningen KFS och arbetar på uppdrag av denna.

KFS uppgift är att genom professionalism, medlemsnära support och förtroendefull samverkan vara den självklara arbetsgivarorganisationen för kommunnära företag.

De kommunnära företagen finns representerade över hela landet och deras verksamhet har stor betydelse för utvecklingen i landets alla kommuner och för servicen till medborgarna. Vi har c:a 600 medlemmar och sluter avtal för c:a 35 000 medarbetare.

Adress: Box 703 62, 107 24 Stockholm
Tel: 08-556 009 60
E-post: info@kfs.net

www.kfs.net

Arbetsgivarorganisationen
för samhälls- och näringslivet

E-legitimation – viktigt verktyg i den offentliga sektorn

Säkra metoder för elektronisk legitimering och underskrift är avgörande för utvecklingen av e-tjänster inom den offentliga sektorn. På E-legitimationsnämnden pågår ett intensivt arbete med att förenkla användningen av e-legitimationer och signering.

E-legitimationsnämnden är en relativt ny myndighet som arbetar med att stödja och samordna elektronisk identifiering och signering i den offentliga förvaltningens e-tjänster.

– Vår uppgift är att samordna hela området och underlätta för aktörer i stat, kommun och landsting som vill erbjuda e-tjänster till medborgarna.

Området är relativt komplext, både

juridiskt, tekniskt och affärsmässigt, säger Eva Ekenberg, kanslichef på E-legitimationsnämnden.

4,5 miljoner svenskar har en e-legitimation. Det är en enorm utbredning och Sverige ligger långt fram när det gäller att erbjuda e-tjänster inom offentlig sektor.

– En av nämndens viktigaste uppgifter är att bygga vidare på det som redan finns. Just nu är det stort fokus på att in-

Eva Ekenberg,
kanslichef på
E-legitimations-
nämnden.

föra ett standardiserat gränssnitt och på hur offentlig sektor ska kunna upphandla av privat sektor på ett juridiskt hållbart sätt.

I dag finns inget enhetligt gränssnitt mellan utfärdare av e-legitimation och e-tjänsten. Det gör att e-tjänsten måste anpassa sig till varje utfärdare av en e-legitimation.

– Genom att införa en gemensam standard underlättas arbetet med att ta fram nya e-tjänster och att vidareutveckla dem. Det nya systemet ska finnas på plats 1 juli 2013, säger Eva Ekenberg.

E-legitimationsdagen

En annan aktuell fråga är upphandlingen av själva nyttjandet av e-legitimationer, en upphandling som sker från privata aktörer.

– Upphandlingslagarna har förändrats vilket gör att vi måste hitta nya sätt att upphandla elektronisk identifiering på, en ny form där E-legitimationsnämnden fungerar som en samordnande part.

Ett bra sätt att få svar på frågor om det nya tekniska gränssnittet och upphandlingsförfarandet är att besöka E-legitimationsdagen som arrangeras av nämnden den 31 januari 2013.

– Här bjuder vi in företrädare för offentlig sektor, utfärdare av e-legitimationer och andra leverantörer till ett seminarium om e-legitimationer. 2013 blir det fokus på kommuner och landsting och vad som är nytt nu när systemet utvecklas mot ett gemensamt gränssnitt. En annan viktig programpunkt är hur den nya lagen för området är utformad och hur allt ska se ut och fungera i praktiken.

E-legitimationsnämnden är en myndighet som bildades den 1 januari 2011 och sorterar under Näringsdepartementet. Den består av högst sju ledamöter som är utsedda av regeringen för en bestämd tid. Skatteverket är värmyndighet och ska bidra med personal och lokaler till kansliet samt administrativa tjänster. Nämndens uppgift är att stödja och samordna offentliga sektorns behov av säkra metoder för elektronisk identifiering och signering.

**LEGITIMATIONS
NÄMNDEN**

E-legitimationsnämnden
Korta Gatan 10, 171 94 Solna
Tel: 010-574 21 00
www.elegnamnden.se

Portal ger snabb medborgarinformation i mobilen

– Kortare väntetider, snabbare svar och bättre service är bara några exempel på vad man kan åstadkomma med vår plattform för medborgarinformation via mobilen. Det säger Leif Nordqvist, VD på 21st Century Mobile.

21st Century Mobile grundades 2005 i Lund som ett forskningsprojekt kring nya kommunikationsplattformar. Verksamheten är idag en av Sveriges ledande aktörer på marknaden för intelligenta och säkra tjänster för hantering av mobil kommunikation.

För tre år sedan lanserade bolaget en portal där kommuner enkelt kan förmedla information via SMS. Portalapplikationen tillhandahåller en kombinerad prenumerationstjänst och kommunikationslösning som möjliggör snabb informationsspridning till kommuninvånare.

– Det kan vara allt från avvikelser i skolskjutsen till påminnelser om sophämtning, information om bibliotekets poesikvällar och konserter till ändringar

i öppettider för olika kommunala verksamheter samt pressmeddelanden från kommunen, säger Piotr Gorski, marknadschef.

Portalen är en färdig lösning för enkel publicering på kommunens hemsida.

Ny tjänst för vården

21st Century Mobile är även en stor leverantör av påminnelser inom vården. Circadian Questions, CQ, är en mobiltjänst som gör det möjligt att ställa frågor till personer via mobilen och få strukturerade svar direkt till en databas.

Vissa frågor är datainsamlade, andra är påminnelser av olika slag och ytterligare en kategori handlar om hälsostatus, förklarar Leif Nordqvist.

Systemet fungerar både på äldre telefoner och nya Smartphones vilket innebär att patienterna kan använda sig av sin befintliga telefon för att svara på frågorna. Genom web-access till databasen kan läkaren sedan följa sina patienter över tid, se samband mellan olika mediciner och symptom och även fånga upp livsstilsfaktorer som kan påverka hälsotillståndet.

I dagarna startar ett nytt projekt inriktat på patienter med diabetes.

– CQ är ett verktyg med stor potential som kan bidra till stora samhällsvinster genom högre kvalitet på svar från patienter. CQ ger samtidigt en positiv ekonomisk effekt genom effektivare användning av resurser inom vården, säger Leif Nordqvist.

IIM

21st Century Mobile erbjuder även en tjänst som heter IIM, Incident Information Manager, som är inriktad på störningsinformation. Bolaget levererar i dag tjänsten till ett flertal energibolag i Sverige.

– Det kan handla om olika incidenter som planerade och oplanerade avbrott. Informationsspridningen sker sedan

21st Century Mobile AB (publ) är leverantör av säkra mobila kommunikations- och betallosningar i realtid. Företagets produkter finns inom områdena påminnelser, datainsamling, betalning och samhällsinformation. 21st Century Mobile riktar sig till kunder som ställer höga krav på leveranssäkerhet och skydd av data. Företagets försäljning sker i egen regi samt via återförsäljare/partners. Kunderna finns idag främst i Sverige, Norge och Island. Bolagets huvudkontor ligger i Gamla Stan Stockholm och ett filialkontor finns i centrala Malmö.

21st Century Mobile AB (publ)
Box 4035
102 61 Stockholm
Tel: 08-21 21 55
www.21st.se
www.cqmobil.se

via olika kanaler som Smartphoneappar, kart- och webbfunktion, utskick av SMS och e-post, aktivering av talsvar och Sveriges Radios larmtjänst, förklarar Gorski.

Leif Nordqvist och Piotr Gorski, VD respektive marknadschef på 21st Century Mobile.

Sigma har iPad-lösningen för säker dokumentdistribution

Landet runt har kommuner investerat i iPads för att effektivisera sin dokumenthantering. Men för att kunna utnyttja paddans fulla potential krävs smarta lösningar som tillåter hantering av säkerhetsklassade handlingar. Sigma har lösningen som dessutom kan integreras med befintliga kärnsystem.

Hantering av sekretessbelagda dokument i samband med möten kräver ofta pappersutskrifter och en hel del administration. På Sigma har SMP Meetings (Sigma Mobile Platform), ett verktyg för de som vill effektivisera arbetet och kunna dela information digitalt utan att behöva tänka på säkerhetsrisker, utvecklats.

– Styrkan i vår lösning är att den till skillnad från webbapplikationer med liknande funktionalitet har högre säkerhetsnivåer eftersom den utvecklats som en iPad-specifik app, konstaterar Mattias Zaunders, affärsområdeschef Mobile systems & Integration, Sigma Syd.

Zaunders önskar att it-avdelningarna kunde blicka bortom App Store för att fylla paddan med mjukvara. Då öppnas nämligen dörrar för att på allvar lyfta fram paddan som verksamhetens nav.

– Vill man på allvar skapa en flexibel

arbetsmiljö finns det med rätt tänk stora integrationsmöjligheter med plattan in mot organisationernas kärnsystem. Missar man den biten går paddans potential om intet, säger Zaunders.

Säker mejlklint i paddan

För att driva den mobila utvecklingen framåt har Sigma skapat SMP Meetings, en plattform för säker distribution av dokument. I grund och botten handlar det om en säker infrastruktur för att bygga lösningar på iPads – oavsett vad kunden efterfrågar för funktionalitet.

– Med vår innovativa infrastruktur som bas kan vi bygga företagsspecifika lösningar som kan varumärkesanpassas och integreras utifrån de specifika önskemål som varje enskild kund har. Detta gäller oavsett om det handlar om att bygga en ny funktionalitet eller få in dokumenthantering mot Share Point eller någon annan

typ av källsystem, säger Zaunders som också framhåller att det är fullt möjligt att bygga en säker mejlklint på paddan.

Inbyggt användarskydd

Sigmas lösning bygger på att man laddar ner dokument lokalt och verkligen kan lita på att de ligger där säkert. För att förhindra spridning av känsliga handlingar har möjlighet att kopiera data, skriva ut samt öppna dokument i tredjepartsapplikationer tagits bort.

Skulle någon obehörig plocka ut handlingar är det också direkt spårbart på servern.

– Skulle önskemålet att kunna skriva ut och ladda ned finnas, kan mjukvaran konfigureras så att till exempel utskrifter blir möjligt för utvalda användare. I ett grundläggande utförande finns dock ett inbyggt skydd som förhindrar detta. Det innebär att vi byggt bort risken för att användaren blir den svaga länken i systemet.

Vinsterna med Sigmas lösning är många: man kan skicka ut dokument och handlingar elektroniskt till berörda parter på ett mycket säkert sätt, hantera sekretessbelagda handlingar under höga säkerhetskrav, användare kan lägga privata och publika kommentarer till enskilda handlingar, man kan oavsett tid och plats ta del av handlingar utan att behöva bekymra sig om säkerheten, även då man inte är uppkopplad. Dessutom förhindrar lösningen att känslig dokumentation sparas ned lokalt till den egna enheten utan någon högre säkerhet.

mentation sparas ned lokalt till den egna enheten utan någon högre säkerhet.

Samordning möjligt

Som ett bevis på att Sigma lyckats ta fram en säker lösning, kan nämnas att bank- och finans kunder kunnat konstatera att lösningen mer än väl följer Finansinspektionens regelverk, vilket gör att även denna känsliga bransch kan använda Sigmas lösning.

– Vi har även långtgående diskussioner med försvarsindustrin vilket ytterligare bevisar att lösningen håller säkerhetsmättet. Garanterat kan även de lagar som omgärdar PUL inom det offentliga hanteras, säger David Österlindh, försäljningschef Sigma Syd.

För mindre kommuner med tajta it-budgetar, men som ändå vill ta sig vidare på iPad-spåret, kan samordning vara en god idé.

– Vissa kommunala processer ser likadana ut överallt. Här kan man säkert hitta samordningsvinster medan andra måste specialanpassas och integreras till varje systems särart. Har vi två kommuner som valt vår lösning, och sitter med samma behov, är det självklart mer kostnadseffektivt att tillsammans hitta en bra lösning. Genom att tillsammans driva funktionalitetsfrågorna framåt tror vi att även kommunerna inom kort kommer att tänka "mobile first" – för tillgänglighet, användarvänlighet och säkerhet, fastslår David Österlindh.

– Med rätt mjukvara kan iPadsen revolutionera dokumenthanteringen inom det offentliga och bli navet i hela verksamheten, säger David Österlindh och Mattias Zaunders, Sigma.

Sigma är en långsiktig affärspartner inom informationsteknologi. Sigmakoncernen består av 1 500 engagerade och kunniga medarbetare i nio länder. Sigma är noterat på Nasdaq OMX Stockholm Small Caplista och bedriver verksamheten inom affärsområdena Informationslogistik och IT & Management. Sigma har i Sverige vunnit Dataföreningens Diamantpris för att de bäst förstår kundernas behov. Härtill har bolaget också kammat hem priset Cut the Wire Award i kategorin "Årets affärslösning 2012".

Sigma
Tel. 020-550 550
www.sigma.se

Best Business Solution
– Sigma SMP Meetings

Juryns motivering: "Att kommunicera på möte är lätt, men att vara säker på att information stannar där, är inte lika självklart. För att vara helt säker i alla lägen har detta företag skapat lösningen, som gör att man skyddar både sig själv och det som sagts och gjorts."

Tunstall – vård och omsorg i goda händer

Demografin förändras och människor lever längre. Det ökar behovet av trygga och effektiva lösningar inom äldreomsorgen. Inom Tunstall Nordic finns ett stort engagemang för att förbättra och utveckla lösningar för vård och omsorg som är säkra, högkvalitativ och kostnadseffektiv.

Tunstalls erbjudande omfattar allt från sensorer och larmknappar till kompletta trygghetssystem i eget eller särskilt boende och riktar sig till organisationer som bedriver omsorg och vård av äldre, funktionshindrade och kroniskt sjuka.

Enligt bolagets Nordenchef, Kristoffer Axelsson, skapar Tunstalls helhetslösning unika förutsättningar för vårdgivarna att bedriva en trygg, kostnadseffektiv och rationell verksamhet. Till gagn för både utförare och brukare.

– Till utförarorganisationen kan vi leverera verktyg för att de ska kunna utföra sitt arbete med så hög kvalitet och effektivitet som möjligt. För brukaren skapar våra lösningar en ökad frihet och trygghet. Det bidrar till att de kan leva ett mer självständigt liv högt upp i åldern och även bo kvar hemma längre.

Navet i hela verksamheten är Tunstalls trygghetscentral i Örebro – Sveriges största larmcentral med dygnet runt-bemanning. Chef för enheten är Gunilla Nordberg.

– Vi lägger väldigt stor vikt vid samtalet med brukaren när de larmar in. Ett bra bemötande som gör att personen känner sig lugn och trygg är A och O; därför har alla larmmottagare minst en undersköterskeutbildning samt erfarenhet från äldre och funktionshindrade, berättar Gunilla Nordberg.

I dag har Trygghetscentralen cirka 50 000 anslutningar för trygghetslarm från 120 kommuner.

– Just nu håller vi också på att ta över SOS Alarms trygghetsanslutningar i hela Sverige. Det ser vi som ett stort förtroende och ett fint kvitto på att vi bedriver en högkvalitativ verksamhet. Tillsammans med SOS trygghetslarm kommer vi att ha cirka 80 000 anslutningar fördelat över 150 kommuner med cirka 12 000 anrop per dag.

Kristoffer Axelsson, Nordenchef Tunstall Nordic.

Genom att larmcentralen har ett starkt fokus på att direkt i samtalet med brukaren avhjälpa larmet, hjälper det kommunerna att minska kostnader för akututryckningar.

– 60 procent av alla inkommande samtal till Trygghetscentralen stannar hos oss. Att vi redan i samtalet med brukaren kan avhjälpa larmet leder självfallet till färre utryckningar vilket får kommunernas pengar att räcka längre.

Larmcentralen navet

Runtomkring larmcentralen har Tunstall ett antal tjänster och produkter kopplade.

– Bland annat kan vi hjälpa kommunerna med en nyckelfri hemtjänst samt positioneringstjänster för att lokalisera den larmpatrull som befinner sig närmast. Via sms sänds all information ut som patrullen behöver, inklusive elektroniska nycklar för att kunna komma in till den behövande. Det sparar både tid och pengar genom att man slipper åka och hämta nycklar, dessutom är det klimatsmart, säger Gunilla Nordberg.

Tunstall Nordic är en del av Tunstall Healthcare Group, ett världsledande företag inom trygghetsteknik och systemlösningar som underlättar och förbättrar vård och omsorg av äldre, funktionshindrade och kroniskt sjuka. I Norden kan Tunstall Nordic erbjuda en helhetslösning innefattande följande tjänster:

- Effektiv och kvalitetssäkrad omsorg – planeringssystem och mobila tjänster för att effektivisera och förenkla arbetet för framförallt hemtjänsten
- Trygg i eget boende – trygghetslösningar för brukaren
- Trygg i särskilt boende – trygghetslösningar för brukare och personal
- Nyckelfria lås – ett sätt att både förenkla, förbättra och miljösäkra vårderna
- Larmcentral – professionell larmmottagning
- Telehealth – sjukvård hemifrån

Tunstall AB
Agensfridsvägen 113 A
212 37 Malmö
Tel: 040-625 25 00
info@tunstallnordic.com
www.tunstall.com

– Till detta kan även ett planeringssystem kopplas, vilket innebär att man i realtid kan rapportera tillbaka till systemet att alla moment blivit utförda, fyller försäljnings- och marknadschef Magnus Sjöberg i.

Monitorering i hemmet

Då vårdbehovet i hemmet ständigt ökar arbetar Tunstall även med att utveckla system för att övervaka och hjälpa kroniskt sjuka.

– Från mätapparaturen skickas via en teknisk lösning data från exempelvis blodsocker- och blodtrycksmätningarna till vår larmcentral som kan följa upp om värdena inte skulle vara i sin ordning. Vid sjukliga avvikelser skickas resultatet vidare till sjukvården, men i många fall räcker det med att be brukaren göra om mätningen för att korrigera ett värde. För brukaren innebär det att man slipper

åka in och ut på sjukhuset för att göra sina mätningar. Dessutom ger det dem en sinnesro att veta att allt är i sin ordning, säger Gunilla Nordberg, som framhåller att dessa tillgängliga tekniker kommer att göra skillnad i hur väl kommunerna i framtiden kommer att kunna klara sjukvårdsuppdraget.

Då det även visat sig finnas ett behov av att införa kvalitetssäkringar i serviceboenden för att upprätthålla kvaliteten, arbetar Tunstall också intensivt för att kunna erbjuda planerings- och mobila tjänster till olika typer av serviceboenden.

– För framtiden ser vi det som vårt generella samhällsuppdrag att med hjälp av tekniska lösningar och tjänster höja kvaliteten på vården och omsorgen. Med vår helhetslösning kan man inte bara kvalitetssäkra arbetet utan även få pengarna att räcka till fler insatser, fastslår Kristoffer Axelsson.

Magnus Sjöberg och Gunilla Nordberg, Tunstall Nordic.

Tunstalls professionella larmmottagare tar emot cirka 12 000 anrop varje dag.

Näringslivet i fokus i Sollentuna

Sollentuna är på väg att bli Sveriges bästa kommun för företag. Lyhört och snabbt bemötande samt effektiv handläggning är centrala delar i kommunens näringslivsstrategi.

Sollentuna, strax norr om Stockholm, rankas redan idag som landets fjärde mest näringslivsvänliga kommun i den årliga ranking som Svenskt Näringsliv genomför. Men siktet är inställt på att toppa listan, berättar kommunstyrelsens ordförande Douglas Lithborn (m).

– Vi har tagit fasta på synpunkter om vilka områden som kan förbättras och är på väg att ta fram en tydlig näringslivsstrategi. Bland de viktigaste åtgärderna är att få snabbare handläggningstider för olika tillståndsprövningar och att bli ännu bättre på kommunikation. Vi ska lyssna noggrant på synpunkter, men också bli bättre på att förmedla information om sådant som pågår i kommunen, säger han.

Ett viktigt led i arbetet med att främja näringslivet är att skapa forum för att träffas. Varannan månad anordnas lunchmöten, dit alla företag i kommunen är välkomna. Det ger tillfälle att knyta

Douglas Lithborn, kommunstyrelsens ordförande i Sollentuna, berättar att kommunen ska ha Sveriges bästa näringslivsklimat.

kontakter med såväl andra företag som med representanter för kommunen och mötena har blivit mycket välbesökta. Ett annat arrangemang som fallit väl ut är då hela kommunstyrelsen besökte 15 företag, där man bland annat diskuterade arbetsmarknadsfrågor för att få unga i arbete. Dynamiskt Näringsliv är ytterligare en satsning, med regelbundna möten mellan kommunen och olika näringslivsorganisationer och lokala företagareföreningar.

– Vi sätter mycket stort värde på att ha en bra dialog och att skapa starka nätverk. Den här sortens direktkontakter ger en rad positiva effekter, som främjar hela kommunen, säger Douglas Lithborn.

Växer snabbt

Sollentuna har ett rikt och varierat näringsliv och är dessutom sedan gammalt en ort med livlig handel. Med sin centrala placering, mellan Stockholm och

Arlanda, och sina goda kommunikationer är det ett utmärkt läge för företag att etablera sig i. Men Sollentuna erbjuder mycket mer än så. Det är en expansiv kommun, som har vuxit med 10 000 invånare under de senaste tio åren och man satsar hårt på att bygga bostäder och utveckla den kommunala servicen, inte minst vad gäller skolor och barnomsorg.

– Vi har en positiv utveckling av resultaten i våra skolor och meritvärdena för år 9 låg på 5:e plats i senaste öppna jämförelser från SKL. Vi jobbar nu vidare med att utveckla skolorna med målet att ha Sveriges bästa skolor, framhåller Douglas Lithborn.

Det finns ett rikt utbud av fritidsaktiviteter och tre naturreservat. Dessutom planeras tre nya idrottshallar under de närmaste fem åren. Att kommunen är attraktiv att bo i är av central betydelse även för näringslivet, eftersom hälften av dem som förvärvsarbetar i kommunen även väljer att bo här, framhåller Douglas Lithborn.

– Det sker ett fokuserat och systematiskt arbete med att förbättra och utveckla servicen mot såväl vårt näringsliv som invånarna. Detta ger kraftfulla dynamiska effekter, så att Sollentuna blir än mer attraktivt för att bo, arbeta och utveckla framgångsrika företag.

Sollentuna är beläget strax norr om Stockholm och har nästan 67 000 invånare. Kommunen växer snabbt och under senare år har en rad nya bostadsområden byggts, med blandat bestånd av småhus, bostadsrätter och hyresrätter. En tredjedel av kommunen utgörs av naturområden, med tre skyddade reservat. Tack vare sin utvecklade kommunala service och goda infrastruktur, med bland annat E 4:an, pendeltåg och Arlandapendeln, erbjuder kommunen ett idealiskt läge för företagsetablering. Idag har Sollentuna cirka 4 000 företag, de flesta små och medelstora, men även ett antal större företag. Det finns en mycket stark fokus för att ytterligare stärka Sollentunas näringslivsvänliga profil.

www.sollentuna.se

SOLLENTUNA KOMMUN

Strategi för effektiv personalförsörjning

Inom det privata näringslivet har fördelarna med personalinhyrning redan upptäckts. Bland kommuner och landsting för bemanningsföretagen en mer blygsam existens. Men med rätt affärstänk skulle både ekonomi och åtaganden kunna förbättras.

I dag är en och en halv procent av svensk arbetskraft anställd i bemanningsföretag. Fem procent av de bemanningsanställda gör jobb i kommuner. 20 procent återfinns i industrin. Ryktet om bemanningsbranschens storhet är således något

Bemanningsföretagen är en arbetsgivar- och branschorganisation för personaluthyrnings-, omställnings- och rekryteringsföretag med över 480 medlemsföretag, varav 400 är auktoriserade och övriga är nystartade företag. Bemanningsföretagen ingår i Almega och är medlem i Svenskt Näringsliv.

Bemanningsföretagen
Sturegatan 11
102 04 Stockholm
Tel: 08-762 69 00
Fax: 08-762 69 48

www.bemanningsforetagen.se

Bemanningsföretagen
• almega

överdrivet. Branschens potential att bidra till både ekonomiska och personella förbättringar, inte minst inom det offentliga, är däremot inte överdrivna.

– Varje år hyr landets 290 kommuner sammanlagt in personal från bemanningsföretag för 800 miljoner kronor. Det motsvarar mindre än fem procent av bemanningsföretagens totala uthyrning om cirka 20 miljarder per år. Landstingen å andra sidan hyr årligen in personal för cirka 1,6 miljarder kronor, vilket motsvarar en halv procent av deras totala personalbudget om 125 miljarder per år, upplyser Henrik Bäckström, Bemanningsföretagens förbundsdirektör.

Att det offentliga hittills nyttjat inhyrningstjänster i mindre utsträckning tror Bäckström bottnar i att man inte alltid kommer ihåg att reflektera över och framhålla vad de pengar som satsas på att säkra verksamheter skapar för resultat – eller resultatbortfall. Ingen skulle till exempel acceptera att en kommunväxel eller en vårdcentral stänger för sjukdom.

Vad är mest lönsamt

Enligt Bäckström finns det fyra olika

variabler som kommuner och landsting borde fundera på när det kommer till att skapa en effektiv personalförsörjning som kan garantera verksamhetsåtaganden.

– När man pratar inhyrning handlar det om att kartlägga huruvida det är ett kort- eller långsiktigt personalbehov. Ett kort behov kan bero på sjukdom eller utbildning. Det långa perspektivet kan handla om återkommande aktiviteter som årlig budgettering med expertbehov för att göra vissa kalkyler. Härtill kan behovet av insatser vara låg- eller högkvalificerat.

Ytterligare en faktor att ta hänsyn till är om man anser verksamheten höra till kärnverksamheten, eller om man vinner på att hyra in funktioner. Utifrån dessa perspektiv kan organisationer sedan ta strategiska beslut kring vad för slags personalresurser som behövs vid olika tidpunkter.

– Vad som är mest lönsamt, att göra själv eller att köpa in, är i grund och botten svaret på vilken väg man bör gå. Min erfarenhet säger mig att inhyrning oftast är det mest lönsamma.

Henrik Bäckström, förbundsdirektör Bemanningsföretagen.

Framtidens IT-lösningar för livets alla skeden

Framtiden är redan här. Inom skola, vård och omsorg utvecklar Tieto effektiva IT-lösningar som underlättar arbetet för personalen och gör livet lättare för medborgarna, i livets alla skeden.

Ett barn föds, till stor glädje för alla runt omkring. Direkt, när babyen ligger på mammans bröst, förses båda med armband som innehåller samstämmiga uppgifter. Där och då skapas information om den nya individen som sedan byggs på och utökas vartefter barnet växer upp, blir vuxen och fortsätter åldras. Från första dagarna på BB till samtliga övriga kontakter med skola, vård och omsorg, genom livets olika skeden, krävs säkra och effektiva lösningar för att förvara, förvalta och dela informationen. Framtiden innebär ökade satsningar på mobila lösningar som förenklar arbete och vardag för såväl medarbetare inom skola, vård och omsorg som medborgarna.

Framtidens smarta vård & omsorg

Tieto har länge levererat IT-lösningar inom området och är marknadsledande i Norden. Fokus ligger på integrerad vård – en obruten vård- och servicekedja genom livet. Lösningarna är inriktade på enkelhet, trygghet och mobilitet. Under senare år har lösningar för att ytterligare effektivisera och kvalitetssäkra verksamheten för bland annat planering varit i fokus med bland annat planering och resursoptimering. Nu kommer även mobila lösningar för personalen samt e-tjänster, webblösningar och utrust-

ning i hemmet som digitala lås och larm starkt – allt med syftet att underlätta och stödja utvecklingen av framtidens vård och omsorg. Detta innebär att verksamheten inte bara kan spara pengar utan också få en kvalitetsstämpel som gör livet tryggare för personal, patienter och anhöriga.

Parallellt med dessa smarta lösningar för vård och omsorg har Tieto utvecklat och implementerat samt driver och förvaltar NPÖ, Sveriges Nationella Patientöversikt, ett informationssystem för framtiden, skapat för samordning av vårdinsatser för Sveriges landsting, kommuner och privata vårdgivare med en säkerhetsnivå som är i nivå med bankernas.

Framtidens smarta skola

Framtidens skola stavas interaktiv. Tietos lösningar hjälper skolan att arbeta effektivt och nytänkande med pedagogik, kommunikation och dokumentation samt planering och uppföljning. För att stödja skolans utveckling, nu och i framtiden, har Tieto i nära samarbete med skolpersonal tagit fram en ny lärportal som ska fungera som ett långsiktigt verksamhetsstöd för alla grupper som arbetar i och kring skolan. Nyckelorden i utvecklingen av verktyget, som fungerar som en målgruppsanpassad webbportal, har

varit användarupplevelse, verksamhetsnytta, flexibilitet och tillgänglighet.

Lärarna använder portalen för att registrera närvaro, betyg och omdömen, dokumentera elevernas utveckling samt kommunicera med elever och föräldrar. Skolledning och administratörer får stöd i sin resursplanering. De kan få överblick om frånvarostatistik och elevresultat och kan planera scheman, framställa rapporter och bevaka myndighetskrav. Genom att förenkla administrationen och frigöra mer tid får lärarna mer tid för sin viktigaste uppgift: att undervisa och inspirera våra ungdomar.

Eleverna kan använda portalen för ansökan och kursval, se information om läxor och prov, göra skoluppgifter och dela med sig av information till andra elever. Föräldrarna blir mer delaktiga och får en ökad insyn i skolans arbete. De kan göra skolval, boka utvecklingssamtal, se scheman, klasslistor och studieplaner. Via olika nyhetskanaler kan de ta del av information från skolledning, lärare och personal som arbetar med skolhälso.

En grundläggande förutsättning

En viktig förutsättning för att ha möjlighet att investera i och satsa på dessa smarta lösningar är att kunna frigöra kapital och resurser. Tieto erbjuder därför sina kunder inom offentlig sektor outsourcing av IT-verksamheten, en effektivisering som enligt oberoende rapporter kan leda till besparingar på upp till 20-25%.

Tieto – en partner in i framtiden

Vi rör oss mot ett allt mer automatiserat samhälle, med lösningar som innebär

– Trenden är tydlig, allt fler tar hjälp av externa leverantörer för att sänka kostnader, öka tillgänglighet och säkra kompetens säger Mats Brandt, chef för offentlig sektor Tieto Sverige.

– Skolan utgör en väldigt stor del av budgeten för en kommun – vi har tagit fram lösningar som ökar kvaliteten och tillgängligheten för lärare, elever och föräldrar samtidigt som det innebär kostnadseffektiviseringar, säger Tommy Öqvist, chef för omsorg och skola Tieto Sverige.

Tieto är det ledande IT-tjänstföretaget i norra Europa och erbjuder IT- och produktutvecklingstjänster. Våra specialiserade IT-lösningar och -tjänster, tillsammans med en stark plattform av tekniska lösningar, en konkret affärsnytta för våra lokala och globala kunder. Vi arbetar nära våra kunder, förstår deras unika behov och är en betrodd partner i transformationer. Med ca 18 000 specialister är vårt mål att bli en ledande integratör av tjänster och därmed skapa den bästa tjänsteupplevelsen med IT.

tieto.se/offentligsektor

Vectura:

”Vi planerar med hela resan som mål”

– Tidiga skeden handlar för många om att ”projektera lite övergripande”, för oss handlar det om att ställa rätt frågor. Vad vill man åstadkomma, på vilket sätt och hur? Det säger Anna Waldman Haapaniemi på Vectura, marknadsledande teknikkonsultbolag inom transportinfrastruktur.

Det har snart gått fyra år sedan Banverket Projektering och Vägverket Konsult slogs samman och det nya teknikkonsultbolaget Vectura bildades. Syftet var att skapa en nischad teknikkonsultverksamhet med fokus på området transportinfrastruktur.

– Mitt uppdrag var att bygga upp en expertenhet med fokus på tidiga skeden, det vill säga att komma in i projekt när kunden fortfarande funderar över vad som ska göras. I det här skedet är svaret på frågan varför man vill göra något av central betydelse, säger Anna Waldman Haapaniemi, divisionschef för Transport och Samhälle.

I dag arbetar drygt 100 personer på divisionen som hanterar alltifrån gods- och logistiklösningar och transportlösningar kring resecentra, till hur olika trafikslag ska samverka och hur åtgärder ska finansieras.

– Vi är väl rustade när det handlar om samhällsbyggnadsprojekt i tidiga skeden och bistår våra uppdragsgivare med bra underlag för att fatta rätt beslut, effektivt, klokt och tryggt.

Utmaning

Anna Waldman Haapaniemi påpekar att det självfallet är viktigt med bra och kostnadseffektiva tekniska lösningar när man projekterar för vägar och järnväg. Men den stora samhällsvinsten ligger i vad man väljer för lösning.

– Man måste hela tiden balansera och väga samhällsnytta mot intäkter och kostnader och försöka bedöma vad olika alternativ får för effekter både i transportsystemet men också för samhället i stort. Det är utmaningen, och även fascinationen, med att jobba i samhällsbyggnadsprojektens tidiga skeden.

Utmaningen för hela branschen är, enligt Anna Waldman Haapaniemi, att verkligen tänka transportslagsövergripande och att få med funktionen ända in i slutet av projektet.

– Utmaningen handlar inte bara om att bygga det som är tekniskt möjligt, utan att bygga den funktion som faktiskt efterfrågas, men då inte till vilken kostnad som helst. Tidiga skeden handlar

för många om att ”projektera lite övergripande”, för mig handlar det om att ställa och svara på rätt frågor. Vad vill vi åstadkomma, på vilket sätt och hur åstadkommer vi de önskade effekterna? Är det utbudet, restid eller tillförlitlighet vi vill förbättra, eller är allt lika viktigt

och i så fall varför? Svaren på dessa frågor ska följa projektet till sista spadtaget.

Ostlänken

Ostlänken är ett av de projekt som Vectura arbetat med i ett tidigt skede. Det handlar om en 15 mil lång planerad dubbelspårsjärnväg mellan Järna och Linköping som Anders Lundberg, seniorkonsult på Vectura, varit involverad i sedan starten för tolv år sedan. Den nya järnvägen som ska knyta Östergötland, Södermanland och Mälardalen närmare varandra med en ny genande länk i södra stambanan, är också en etapp i den framtida Götalandsbanan mellan Stockholm och Göteborg, via Jönköping och Borås.

Vectura har aktivt deltagit i förarbetet och har fram till dags dato genomfört ett flertal utredningar i samtliga skeden, samt utarbetat viktiga beslutsunderlag som ligger till grund för den stora infrastruktursatsningen.

– Här handlar det inte bara om att bygga en järnväg, Ostlänken är ett omfattande samhällsbyggnadsprojekt. Och det är kommunerna längs sträckan som gemensamt drivit fram projektet. Ostlänken byggs så

klart inte enbart för Trosa-, Nyköpings-, Norrköpings- och Linköpingsborna, den byggs för hela Sverige. Men dessa kommuner har en väldigt viktig roll i projektet, säger Anders Lundberg.

Syftet med banan, ur transportsynpunkt, är att minska restiden och att med fler spår öka robustheten i resandet och möjliggöra täta, snabba förbindelser. Ostlänken kommer även att föra med sig betydligt snabbare restider för resenärer till Småland, Sydsverige och Danmark.

Unikt projekt

– Det unika med Ostlänken är att det har varit en parallell planeringsprocess mellan städerna längs med sträckan och Banverket. På samtliga ställen har man planerat de nya stationslösningar-

na tillsammans med omfattande stadsutvecklingsprojekt. Vi brukar säga att kommunerna har planerat på tvären och Trafikverket på längden i det här projektet.

För Vectura, och inte minst för Anders Lundberg och kollegorna, har det stora antalet aktörer och intressenter i projektet varit en utmaning.

– Jag tycker att samarbetet har fungerat bra, alla involverade har varit medvetna om att framväxten av Ostlänken är mycket mer än ett infrastrukturbygge. I Trafikeringsprojektet har vi från Vecturas sida från första början planerat med hela resan som mål. Regionförbund, trafikhuvudmän och Banverket har tillsammans också mejslat fram en heltäckande kollektivtrafiklösning som vi gemensamt tror svarar upp till förväntningarna.

Kommunerna har också planerat för en heltäckande lokal trafikförsörjning med alla trafikslag, inte minst hur gång- och cykeltrafikanter skall kunna ta sig till och från tåget.

Regeringen har nyligen gett grönt ljus för Ostlänken. Hur känns det efter tolv års planering?

– Det är förstås oerhört roligt att jobba med projekt som realiserar och blir verkliga. Nu blickar vi ivrigt framåt mot nästa fas – detaljplaneskedet.

Vectura är marknadsledande teknikkonsulter inom transportinfrastruktur. Vi löser komplexa transportutmaningar och står för ett unikt kunnande i samspelet mellan transportslagen. Tillsammans med våra kunder utvecklar vi hållbara transportsystem och erbjuder tjänster inom utredning och analys, projektering, bygg- och projektledning samt drift och underhåll. Vi är 1200 konsulter och finns på ett 40-tal orter i Sverige, Norge och Danmark.

Vectura Consulting AB
Svetsarvägen 24
171 11 Solna
Tel: 0771-159159
www.vectura.se

Vectura
Transportarkitekten

Anna Waldman Haapaniemi, divisionschef för Transport och Samhälle.

Anders Lundberg, seniorkonsult på Vectura.

Handisam tar temperaturen på kommunerna

Att alla ska kunna delta i samhället, oavsett funktionsförmåga, finns det politiskt beslut på. Handisam har fått i uppdrag att ta reda på om verkligheten faktiskt ser ut så. Just nu riktas blicken mot kommuner och landsting och hur de arbetar för att få till stånd ökad delaktighet.

Som många andra länder har Sverige ratificerat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionen säger att alla ska kunna vara fullt delaktiga i samhället. Haken är att det i Sverige saknas statistik som visar om vi lever upp till konventionen. Därför har regeringen gett i uppdrag till Handisam – en myndighet som samordnar funktionshinderspolitiken – att ta fram de uppgifterna.

– Uppföljningen skapar en utgångspunkt för en diskussion kring vad vi kan göra bättre. Genom att Handisam tar fram tydliga nyckeltal som visar hur kommuner och landsting arbetar med frågorna skapas en grund för att driva utvecklingen framåt, säger Arvid Lindén, analyschef på Handisam.

Användbara nyckeltal

I samarbete med kommuner och landsting kommer Handisam att ta fram nyck-

Arvid Lindén och Karin Åslund på Handisam ser fram mot att ta temperaturen på Sveriges kommuner och landsting.

eltal under våren 2013. Sedan samlas data in och mot slutet av 2013 är arbetet klart och statistiken publiceras.

– Nyckeltal är bara intressanta om de är användbara. Därför ska vi bara mäta det som leder till förändringsarbete. Kommuner som vill vara med och till exempel diskutera vad som ska mätas får gärna kontakta mig, säger Karin Åslund.

Enkätundersökning ger ris och ros

Handisam har nyligen genomfört en enkätundersökning som har gått ut till landets kommuner. I den fick kommunerna svara på vad de gör för att öka delaktighet och tillgänglighet inom arbetsmarknad, kultur och fritid. Bristerna finns framför allt inom arbetsmarknad.

– Att inte få ut fler med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden är slöseri med kompetens och samhällets resurser, säger Karin Åslund och betonar att kommuner kan bidra till förändring genom sina kontakter med det lokala näringslivet och som arbetsgivare.

Undersökningen visade att kommunerna uppger att funktionshindrade är en prioriterad grupp, men bara hälften har satt upp tydliga mål över exempelvis hur många som ska få sysselsättning. Inom kollektivtrafiken rådde stora skillnader. I den bästa kommunen, Blekinge, var åtta av tio bussar tillgängliga. I de sämsta, som finns i Västerbottens län, var bara en av tio anpassad för personer med funktionsnedsättning. Och utan

HANDISAM

Handisam är en statlig myndighet som samordnar funktionshinderspolitiken och stödjer myndigheter, organisationer, företag samt kommuner och landsting i deras tillgänglighetsarbete. Handisams arbete styrs av de mål och strategier för funktionshinderspolitiken som riksdagen har slagit fast. Handisam arbetar på uppdrag av regeringen.

Kontakt:

Karin Åslund, karin@handisam.se

www.handisam.se

fungerande kollektivtrafik blir det svårt att ta sig till arbetet.

– Kommunerna ska arbeta med de verktyg som de har till hands. De kan exempelvis ställa rätt krav i upphandlingar. Att ställa krav när man ger bidrag är också en modell som kan användas mer. Bara en av fem kommuner ställer krav på tillgänglighet och delaktighet när de ger bidrag till idrottsaktiviteter, säger Karin Åslund.

Följer patienten på hela vårdresan

– Genom att följa patienten kan vi ge bästa möjliga råd om läkemedlen och skapa möjlighet till en god vård och livskvalitet också i omsorgs delen av vårdresan, säger Lars Skutholm, nyttillträd direktör för Vård & Företag inom Apoteket AB.

Apoteket genomgår just nu en omorganisation där dotterbolaget Apoteket Farmaci flyttas in i Apoteket AB och kommer att heta Vård & Företag.

– Vi vill bli bättre på att följa patienter från akutsjukvård till en optimal vård utanför sjukhusen, säger Lars Skutholm.

– Sjukhusvården blir mer och mer avancerad akutsjukvård. Efter behandling- en hamnar patienten ofta i omsorgen med allt från äldreboenden och särskilda boenden till vård i eget hem med hemtjänst. I behandlingen av äldre är läkemedlen ofta centrala. Vi ser här ett väldigt stort utrymme för Apoteket att flytta fram po-

sitionerna, inte minst utifrån aspekten att landsting och kommuner har pressade budgetar och att en växande del av landstingens budgetar går till läkemedel.

Skräddarsyr lösningar

Sveriges befolkning blir äldre och äldre. Fler sjukdomar drabbar oss som äldre och behovet av vård ökar med många kroniker och multisjuka som konsumerar mycket läkemedel.

– Hela den här delen kan göras mycket enklare om Apoteket skräddarsyr lösningar för läkemedelsförsörjning. Vi kan erbjuda unika distributionstjänster kopplade till avancerade läkemedelstjänster. Detta förstärker både behandlingen av individen och vårdens möjligheter i dess helhet. Ett exempel är att vi kan anpassa vårt doserbjudande till vårdens olika behov och samtidigt stödja behandlingen med unika läkemedelstjänster, säger Lars Skutholm.

Äldre personer på särskilt boende eller äldreboende har ofta många olika läkemedel och behöver ofta stöd i hanteringen av sina mediciner.

– Där kan Apoteket göra stor skillnad. Vi har en väldigt hög kompetens inom vår yrkeskår av farmaceuter och vi ska säkerställa att alla får en optimal behandling. Med vår kunskap kan vi exempelvis se om en multisjuk patient har den perfekta kombinationen av olika läke-

medel så att medicinerna inte interagerar mot varandra, förklarar Lars Skutholm.

Frigör tid för vårdpersonal

– Den andra delen där Apoteket kan bidra mycket är att frigöra tid för sjuksköterskor och undersköterskor. Om vår läkemedelskompetens används mer ute i kommunala och privata inrättningar så behöver inte sjukpersonalen hantera läkemedel på ett lika tydligt sätt som sker idag. Istället kan de lägga den tiden på ren omvårdnad av patienterna, avslutar Lars Skutholm.

Apoteket erbjuder konsumenter i hela landet läkemedel och attraktiva hälsoprodukter. Vår rådgivning och våra lösningar ska inspirera till ett liv i hälsa och göra det enklare att må bra. Apoteket har ett stort utbud av kunskapstjänster och erbjuder läkemedelsförsörjning till många verksamheter inom vård och omsorg. Viktiga kunder på den här marknaden är landsting, kommuner och företag.

www.apoteket.se

Lars Skutholm, nyttillträd direktör för Vård & Företag inom Apoteket AB.

Foto: Bea Tigerhelm

På Broskolan pågår ett forskningsprojekt inriktat på entreprenöriellt lärande. Projektet genomförs i samarbete med forskare från Umeå universitet och skolutvecklingsföretaget Ifous.

Upplands-Bro kommun bygger för framtiden

Lärarna på Broskolan deltar i utvecklingsprojektet "entreprenöriellt lärande".

Ett lärande som sedan införlivas i undervisningen.

– Vi vill att alla elever går ut i livet med en känsla av att vilja, kunna och våga, säger Anders Wedin, skolchef i Upplands-Bro kommun.

I Upplands-Bro arbetas det på bred front med att öka antalet företag i kommunen. Ett mer ovanligt grepp är det forskningsprojekt inriktat på entreprenöriellt lärande som pågår i Broskolan. Huvudsyftet är dock inte att utbilda barnen till egna företagare. Fokus ligger snarare på att vårda och utveckla egenskaper som en entreprenör skulle kunna besitta, förklarar Anders Wedin, skolchef i Upplands-Bro kommun.

– Vi ser det treåriga projektet som en investering i kommunens framtid.

Projektet genomförs i samarbete med forskare från Umeå universitet och skolutvecklingsföretaget Ifous.

– För forskarnas del avslutas projektet med en doktorsavhandling. Från kommunens sida vill vi efter tre år konstatera att närvaron i skolan har ökat. Vi tror också på att måluppfyllelsen förbättrats och att projektet inspirerat fler elever till att läsa vidare, säger Anders Wedin.

Anders Wedin, skolchef i Upplands-Bro kommun.

Just nu arbetar Anders Wedin och kommunens förskolechefer med att sy ihop ett framtida forskningsprojekt i samarbete med Stockholms universitet.

– Om allt går enligt planerna kommer vi i januari att starta ett projekt tillsammans med lärarutbildningen och institutionen för data- och systemvetenskap. Studien går ut på att titta närmare på effekterna av introduktionen av läsplattor i förskolan. Här handlar det främst om att studera vad läsplattor kan få för effekter på lärarens arbete i förskolan och även hur de påverkar barnens lärande och utveckling.

Framtiden

Det framtidsbygge som pågår i Upplands-Bro sker på bred front. Irène Seth, kommunstyrelsens ordförande med ansvar för näringslivsfrågor, konstaterar att nyföretagandet ökar i kommunen.

Om det är en tillfällighet eller en begynnande trend är dock för tidigt att avgöra.

– Vi hoppas förstås på det senare. Att föra in entreprenöriellt lärande på skolschemat är ett stort steg i rätt riktning. Som politiker pratar vi ju hela tiden om att skapa jobb, jag tror att de flesta automatiskt tänker på anställningar.

Men eget företagande är också en möjlighet, det är viktigt att få in det tanke sättet tidigt i skolan.

Yvonne Stein, kommunstyrelsens vice ordförande, ansvarig för utbildning samt plan- och exploatering, är av samma åsikt.

– Det entreprenöriella lärandet handlar till stor del om att skapa en god självkänsla hos eleverna. Vår förhoppning är att de ska få med sig en inre styrka som gör att de vågar pröva egna vägar, vågar lyckas och även vågar riskera att misslyckas.

Irène Seth ser en stor fördel i att eleverna får lära sig tänka i entreprenöriella banor redan från tidig ålder.

– På kort sikt tror jag att projektet kan resultera i en allmänt ökad positiv inställning till företagande. Att påverka antalet entreprenörer i kommunen tar förstås längre tid. Avsikten är dock inte att alla ska bli egna företagare. Oavsett vilken roll dagens elever kommer att ha i framtidens yrkesliv är det en stor fördel att ha förståelse för entreprenörens villkor.

Foto: Bea Tigerhelm

Irène Seth, kommunstyrelsens ordförande och Yvonne Stein, kommunstyrelsens vice ordförande i Upplands-Bro kommun.

Flera projekt

Upplands-Bro är också en av de 42 kommuner som just nu deltar i SKL:s matematikatsning PISA 2015. Det unika med satsningen, som syftar till att förbättra matematikresultaten i skolorna, är att den riktar sig lika mycket till kommunens politiker och chefer, som till lärare och rektorer.

– Här arbetar vi med skolutveckling utifrån ett ledningsperspektiv genom att styra de processer som ska leda fram till bättre resultat hos eleverna. Alla nivåer, såväl politiker och förvaltning som rektorer och lärare är involverade i projektet.

Upplands-Bro kommun ligger vid Mälaren drygt två mil nordväst om Stockholm och c:a 25 minuters pendeltågsresa från Stockholms central. Upplands-Bro har två tätorter, Kungsängen och Bro. Kommunen har drygt 24 000 invånare och expanderar både vad det gäller invånare och företagsetableringar.

Upplands-Bro är en av Storstockholms naturskönaste kommuner med 13 mil stränder runt Mälaren och en skärgård på närmare 50 öar. Det vänliga, omväxlande och lättillgängliga landskapet erbjuder rika möjligheter till aktiv fritid. Här möts

en rik, mångtusenårig historia med en spännande framtidsutveckling.

Upplands-Bro kommun
Kommunhuset
Furuhällsplan 1
196 81 Kungsängen
Tel: 08-581 690 00
www.upplands-bro.se

Upplands-Bro
KOMMUN

Digital mötesplats

För att ytterligare underlätta dialogen mellan skola och näringsliv planerar Upplands-Bro kommun att införa en digital mötesplats på nätet.

– Vi vill skapa ett forum där skola och näringsliv kan mötas på ett enkelt sätt. En plats där företagare kan annonsera efter sommarjobbare, skolan fråga efter praktikplatser eller matcha ihop verksamheter med elever som vill göra specialarbeten. En digital mötesplats för ömsesidigt utbyte som kommer alla till nytta, säger Yvonne Stein.

Vårdförsäkring för alla

Patientförsäkringen LÖF är det ledande försäkringsbolaget inom patientskador. Som oberoende aktör stöttar de såväl patienter som vårdgivare i vårdskadeärenden.

Sverige är långt framme vad gäller vård- och försäkringsrelaterade spörsmål. Varje patient är vårdskadeförsäkrad enligt lag och den som står för försäkringen är i över 90 procent Patientförsäkringen LÖF.

– All vård som är skattefinansierad försäkras av oss, men många känner inte till oss och vår funktion. Vi strävar dock efter att synliggöra vår verksamhet, så att patienter känner att de har någonstans att vända sig om olyckan skulle vara framme, berättar Lars Andåker, vd för LÖF.

Andåker är själv läkare med lång erfarenhet och han poängterar att det i slutändan handlar om att bistå kunderna, alltså patienterna.

– Vi arbetar medvetet för att hjälpa till att minska antalet skador i vården. De anmälningar som når oss ger viktig information som vi sammanställer och analyserar för att upptäcka trender, så att man kan sätta in riktade åtgärder där det behövs.

Effektiviserar och förbättrar

Kundperspektiv och kvalitet i försäkringsbedömningar är två ledord som står högt på LÖF:s agenda. Förutom att bidra till att utveckla vårdprocesserna arbetar LÖF ständigt med att förbättra kommunikationen med kunderna. Det händer att ett ärende löper över många år och då är god kontakt av största vikt.

– I långa ärenden erbjuder vi personliga handläggare, men ofta vill kunderna, i enklare ärenden, ha snabba svar. Därför arbetar vi allt mer i team, så att det alltid finns någon som är tillgänglig. Vi har digitaliserat hela vår verksamhet och siktar på att 2013 implementera en onlineportal, så att kunderna själva kan hålla koll på ärenden, se uppdateringar och hitta information.

LÖF driver tillsammans med vården flera projekt som syftar till att minska vårdskador. Försäkringsbolaget har varit initiativtagare till att införa en checklista för säker kirurgi och satsar mycket på ett projekt för att minska förlossningsskador på barn.

– Svensk sjukvård är bra, men kan alltid bli bättre. Därför är det viktigt att

skadeärenden rapporteras. Försäkringspremien betalas kollektivt så att landstingen och regionerna gemensamt täcker upp det kapital som krävs. Premiekostnaderna är cirka 95 kronor per invånare och år.

Lars Andåker, vd för LÖF.

Nationellt om patientsäkerhet

I januari anordnar LÖF i samarbete med SKL för sjunde gången en nationell konferens om patientsäkerhet. Just patientsäkerhet finns på dagordningen och det är angeläget att utbyta kunskap och erfarenhet.

– Jag anser att vården måste ha ett ökat risktänkande. För att uppnå det behöver man lära av varandra och från andra högriskverksamheter, avslutar Andåker.

Patientförsäkringen LÖF är det ledande försäkringsbolaget inom patientskador. Uppdraget är att lämna rätt ersättning i rätt tid till skadelidande samt att bidra till att antalet skador minskar i vården.

Patientförsäkringen LÖF är ett ömsesidigt försäkringsbolag, under Finansinspektionens tillsyn, som försäkrar landstingens och regionernas ansvarighet gentemot patienter som skadas i samband med hälso-, sjuk- och tandvård.

Patientförsäkringen LÖF

Patientförsäkringen LÖF

Box 17830

118 94 Stockholm

Tel: 08-551 010 00

E-post: info@patientforsakring.se

www.patientforsakring.se

Vi kallar det Infranet Quality

För att förbättra de olika funktionerna i samhället krävs det ett effektivare samspel mellan el, telekom och IT-nätverk och tjänster. Genom att kombinera dessa tre tekniker på ett innovativt sätt skapas en smartare och mer sammanhängande infrastruktur – Infranet.

Eltel är en pionjär i den nya och framväxande Infranet-branschen. Oavsett om det gäller ett elföretag eller en operatör ger vår metod unika synergieffekter och möjligheter att öka prestandan i nätverket, och hjälper kunden att maximera tillgänglighet och optimera resurser. Följden blir en bättre kvalitet – och det är det Infranet Quality handlar om.

Genom att föra samman dessa aspekter ger Infranet vardagslivet nya dimensioner. När teknikerna för el, telekom och IT samselas kan kunden utveckla toppmoderna lösningar som erbjuder smartare och effektivare tjänster till slutanvändarna.

Eltel har lång erfarenhet av att arbeta med ledande företag inom sektorerna kraftöverföring, distribution och telekom. Infranet är en viktig faktor nästan överallt i samhället – för industrin, järnvägen, vägnätet, flygtrafik, offentlig sektor och nationell säkerhet. Överallt, helt enkelt.

Vi bygger. Vi installerar.

Vi underhåller.

Vårt utbud täcker allt från standardprodukter till skräddarsydda lösningar. Allt utgår från vår djupa förståelse och erfarenhet av ett stort antal olika tekniker – särskilt inom el, telekom och IT.

VI BYGGER Vi har kompetensen och resurserna att hantera allt från små återkommande byggprojekt till oerhört komplexa och krävande nyckelfärdiga projekt. Oavsett projektstorlek bygger vårt angreppssätt på ett okomplicerat, transparent och nära samarbete mellan oss på Eltel, våra leverantörer och kunden.

VI INSTALLERAR Vi ser till att kundens kunder snabbt och effektivt ansluts till tjänsterna, och täcker allt från bredbandsinstallationer till nya, innovativa tjänstekoncept som smarta elnät. Eltel är också ledande inom installation av automatiska mätaravläsningsystem. Tekniken avancerar snabbt – och vi med den.

VI UNDERHÅLLER Vi fokuserar på att upprätthålla och underhålla kundens nät. Våra mobila enheter har ett nära samarbete med helpdesk för slutanvändarna. Detta säkerställer minimerad avbrottsrisk och en exceptionell kvalitet på tjänsterna. Våra medarbetare finns där för dig dygnet runt, året om.

Projektleddare Bengt-Eric Moe, Eltel Networks och Driftansvarige Nils Johansson, Jämkraft.

Eltel planerar, bygger och underhåller infranetlösningar baserade på ett effektivt samspel mellan el, tele och IT. Eltel har specialiserat sig på att kombinera dessa tekniker i en ny och framväxande intelligent infrastruktur som kallas Infranet, ägnad att öka funktionen i samhället. Eltel har c:a 8 000 anställda (varav c:a 1 800 anställda i Sverige) och en omsättning på c:a 1 miljard Euro. Från sin nordiska bas har företaget expanderat till de baltiska länderna, Polen, Tyskland och Storbritannien.

Eltel Networks Infranet AB
Box 12623
112 92 Stockholm
Växel: 08-585 376 00
www.eltelnetworks.se

Stora besparingar när energin optimeras

Genom att optimera sin energianvändning kan kommuner och landsting spara avsevärda belopp och ta stora steg i arbetet mot ett hållbart samhälle. Kostnadsbudgeten skall räcka till mycket och icke sällan är underhållet av fastigheterna eftersatt till förmån för mer prioriterade verksamhetsområden. Att helt eller delvis finansiera upprustningsbehovet genom energieffektivisering är därför högintressant. Dalkia erbjuder helhetslösningar med garantier för kostnadsbesparingar uppemot 40 % beroende på status för aktuellt fastighetsbestånd.

Dalkia är en av Europas ledande experter inom energioptimering och erbjuder skräddarsydda, långsiktiga lösningar som syftar till att skapa rätt balans mellan ett bra inomhusklimat och låga driftskostnader samt en effektiv och miljöanpassad energiförsörjning. Dalkias ingenjörer och tekniker har den expertis som krävs för att ta ett helhetsgrepp om de komplexa och varierande energibehov som lokalnyttjarna inom kommuner och landsting har. Lösningarna innebär oftast mycket stora besparingar i form av lägre energianvändning och lägre miljöpåverkan. Det kan handla om besparingar i storleksordningen 15 till 40 procent.

– Det kan vara svårt för kommuner och landsting att själva ha det specialiserade kunnande som krävs för att göra en samlad analys av energianvändning, upprustningsbehov och, baserat på detta, en prioriterad åtgärdsplan. Man kan givetvis handla upp konsult hjälp för detta men bättre är att göra analys och planering tillsammans med en partner som

dessutom åtar sig att genomföra åtgärderna med garantier för resultatet. När det gäller exempelvis de stora bostadsområden som byggdes inom ramen för miljonprogrammet och som nu står inför omfattande upprustning kan denna typ av partnerskap generera så stora besparingar att de täcker merparten av de kostnader man ändå kommer att ha för nödvändig upprustning, berättar Mikael Jansson, Dalkias koncernchef i Norden.

Omfattande åtaganden inom energi & miljö

Dalkia arbetar med optimering av såväl energianvändningen i fastigheter som driften av energiproducerande anläggningar och distributionsnät samt industrier. Ett exempel på ett pågående uppdrag är Borås Energi och Miljö, där Dalkia har totalansvaret för drift och underhåll av samtliga energianläggningar

och distributionsnät. Funktionsansvaret omfattar i huvudsak att upprätthålla och förbättra anläggningarnas tillgänglighet samt säkerställa rätt bränslemix ur ett hållbarhetsperspektiv. Borås har som vision att på sikt bli en fossilbränslefri stad.

Inför varje uppdrag görs omfattande förstudier och analyser. Därefter kan Dalkia presentera ett detaljerat åtgärdsprogram för ett långsiktigt samarbete med garanterade resultat. Samarbetena löper ofta mellan fem och tio år, vilket borgar för att åtgärdernas effekt och livslängden

på genomförda investeringar säkerställs. Dessutom tar Dalkia alltid hänsyn till hållbarhetsperspektivet vid design av sina åtgärdsprogram.

– Vi är det första företaget i vår bransch som är verifierade enligt ISO 26000, vilket innebär att vi förbundit oss att tänka och agera hållbart, såväl eko-

nomiskt som miljömässigt och socialt, säger Mikael Jansson.

– Tack vare att Dalkia är en del av Veolia, som är världsledande inom miljötjänster, så har vi en enormt bred kompetens att tillgå. På Veolia finns erfarenhet av att hitta lösningar inom energi och miljö för hela städer och vi kan exempelvis bidra med goda exempel från projekt som genomförts för andra städer runtom i Europa samt tillföra spetskompetens och avancerade simuleringsmodeller i våra samarbeten med svenska kommuner.

Produktberoende

Till skillnad mot många andra aktörer är Dalkia helt produktberoende. Det man erbjuder är expertkunskapen, inte teknisk apparatur, och därmed undviker kunden att låsa in sig i produktspecifika lösningar.

– Produktorienterade lösningar kan bli väldigt stelbenta. Vi strävar efter lösningar som ger bäst resultat för den aktuella kunden och som är brukarorienterade. Att så långt som möjligt skapa ett energieffektivt beteende genom att underlätta för brukarna av lösningen är en mycket viktig faktor, framhåller Mikael Jansson.

Den billigaste och mest miljövänliga energin är den som aldrig används. Genom ett samarbete med Dalkia kan pengar frigöras till andra ändamål inom de viktiga samhällsfunktioner som utgör kärnverksamheten inom kommuner och landsting, betonar Mikael Jansson.

– Vinnare blir samhället, som får en bättre service och en hållbarare miljö.

Mikael Jansson, koncernchef för Norden.

Genom energioptimering i samarbete med Dalkia får kommuner och landsting garanterade kostnadsbesparingar och betydligt lägre miljöpåverkan.

Dalkia är en av Europas ledande leverantörer av energi- och tekniktjänster till företag och myndigheter. Företaget är ett dotterbolag till Veolia Environnement och Electricité de France och är specialiserat på energi- och miljöoptimering. Dalkia har närmare 53 000 medarbetare i 40 länder.

Den nordiska verksamheten bedrivs av Dalkia AB som har 1 100 medarbetare och verksamhet i Sverige, Finland och Norge.

www.dalkia.se

CREATING ENERGY PROGRESS

Att vara delaktig – samarbete är framtidens melodi

Med finansiering från Vinnova utvecklar Stockholms läns landsting (SLL) tillsammans med region Skåne och region Västra Götaland den nationella invånartjänsten Mina Vårdfloeden, som ska komma såväl vårdgivare som patient till godo.

Traditionellt har det varit svårt att som patient skaffa sig information om sin vårdhistoria och få översikt över aktuella behandlingar. Med det i åtanke har SLL deltagit i utvecklingen av vårdens infrastruktur för att bana väg för en öpp-

Nina Lundberg, projektledare för Mina Vårdfloeden.

nare kommunikation mellan patienter och vårdgivare. Nina Lundberg är projektledare och berättar att det rör sig om komplexa tjänster som presenteras på ett enkelt och säkert sätt.

– Exempel på tjänster patienterna får tillgång till är att följa remisstatus såväl som att göra uppföljningar efter besök, fylla i formulär inför möten eller operationer och få tillgång till kvalitetssäkrad information. Det skapar trygghet och möjlighet till delaktighet! Vårdgivaren får å sin sida ett säkert och nytt verktyg för att kommunicera med patienterna, med aktuell information som integreras i befintliga journalsystem.

Skräddarsydda patientflöden

Mina Vårdfloeden möjliggör även för vårdgivaren att lägga upp aktiviteter på kortare eller längre sikt och helt skräddarsy information till patienten. Personalen kan skapa och ladda upp mallar för olika diagnoser och komplettera med till exempel artiklar och annat material som är relevant för den aktuella patient-situationen.

– Vi utvecklar flera återanvändningsbara stödtjänster, såsom sök- och formulärtjänsten, som länkas till e-tjänsten Mina Vårdfloeden. Var och en av tjänsterna kan tas isär och sättas ihop till något nytt, och går därmed att skräddarsy efter behov. I framtiden kan de anpassas för helt andra sammanhang, kanske till och med som nationell modell för myndigheternas digitala informationsinfrastruktur. Allt är återanvändbart och baserat på öppen källkod och många olika instanser är därför intresserade av tjänsterna.

Samarbete och engagemang

Projektet har möjliggjorts genom ett intensivt samarbete mellan Vinnova, vårdsektorn, patientföreningarna, forskningen och industrin. När tjänsterna är färdigutvecklade kommer de att lämnas över till det nationella invånarprogrammet Mina Vårdfloeden. Nina Lundberg poängterar att det varit ovärderligt med så många olika perspektiv.

– Det engagemang vi mött har varit fantastiskt. Jag är övertygad om att det beror på att alla ser vilken nytta vi kan få av detta. Förutom att det kan specialanpassas ända ner på individnivå bidrar det också till att förenkla och effektivisera vårdgivarnas arbete. Det är en infrastruktur för digital information som kan

i

Tjänsten Mina Vårdfloeden har utvecklats för att möjliggöra för patienten att följa och förvalta sina vårdflöden samt kommunicera med sina vårdgivare. Tjänsten erbjuder funktioner som förenklar mötet mellan vårdgivare och patient och därtill underlättar vårdgivarnas administrativa arbete. Exempel på funktioner är specialanpassad formulär- och söktjänst, effektivare administration och möjlighet att följa sina remisstatusar eller boka om sina tider via dator, platta eller smartphone.

Mina Vårdfloeden
Stockholms läns landsting
nina.lundberg@sil.se

anpassas till alla funktioner i samhället, vilket naturligtvis även sparar kapital och tid. Konceptet är anpassat för framtiden, avslutar Lundberg.

Tryggare kommunal service med Rakel

När larmet går i en kommun är systemets snabbhet, tillförlitlighet och flexibilitet avgörande.

TC Connect erbjuder de ledande lösningarna för radiokommunikation med Rakel. Nu finns terminaler anpassade för exempelvis hemtjänst, socialtjänst och teknisk förvaltning.

TC Connect är en av Europas marknadsledande leverantörer av tal- och datakommunikation och har mer än 40 års erfarenhet av att leverera högteknologiska lösningar i framkanten. Ledstjärnan är att skräddarsy förstklassiga helhetslösningar, med högsta säkerhet och tillgänglighet. Rakel är ett radiokommunikationssystem för myndigheter, kommuner, landsting och privata aktörer som ansvarar för krisberedskap, trygghet, säkerhet och hälsa.

– Systemet erbjuder stor tillförlitlighet och flexibilitet. Tidigare fanns kunderna framför allt inom "blåljusverksamhet" som polis, ambulans och räddningstjänst, men nu kan vi erbjuda paketering runt marknadens minsta terminaler för exempelvis hemtjänst, socialtjänst och tekniska förvaltningar, berättar Sandra Ahlinder, Business Manager på TC Connect.

Utökat användningsområde

Ett viktigt och växande område för TC Connects Rakellösningar är trygghetslarm och tekniska larm. Tack vare att det be-

finniga trygghetslarmet kan överföras via Rakelsystemet kan personer utan fast telefonlinje eller med dålig täckning få en tryggare vardag. Terminalerna är utrustade med larm för personalens säkerhet och interfacet kan anpassas till att omfatta information om exempelvis positionering, navigering och körorder. De kan också kopplas till en läsdosa hos brukaren, så att nyckeln kan skickas ut till Rakelbäraren.

– Vi skräddarsyr lösningar för varje kund och utvecklar en rad egna produkter till Rakelnätet så att vi kan tillgodose olika behov och ta bort de hinder och trösklar som finns idag inom exempelvis hemtjänsten. Detta ger en enorm flexibilitet. Terminalerna är dessutom mycket användarvänliga eftersom de har samma gränssnitt som vanliga mobiltelefoner och är små och lätta att bära med sig, säger Sandra Ahlinder.

Pilotprojekt

Idag genomför TC Connect pilotprojekt med Rakellösningar för olika typer av kommunal serviceverksamhet i samarbete med tre kommuner, där man provar

Den nya handterminalen TH1n TETRA är en av de minsta på marknaden och är därför utmärkt för användare inom exempelvis hemtjänst och socialtjänst, berättar Business Manager Sandra Ahlinder.

TC Connects applikationer inom positionering, navigering, ledningscentral samt telematik. Syftet är att fånga upp de specifika behov som kommunerna har och att skapa lösningar och applikationer som adresserar dessa. Eftersom TC Connect utvecklar och äger sina egna applikationer kan man erbjuda unika helhetslösningar skapade utifrån kommunernas skiftande förutsättningar och önskemål, förklarar Sandra Ahlinder.

– Vi har en bra bild av kommunernas behov och är mycket lyhörda för deras synpunkter. Med våra Rakellösningar förenklas kommunikationen inom kommunernas viktiga verksamheter så att personalen blir mobilare, snabbare och säkrare i sitt uppdrag.

i

TC Connect är en ledande systemintegratör som levererar lösningar för tal- och datakommunikation till professionella användare på den europeiska marknaden. De viktigaste segmenten är public-utility och public-safety i Sverige och internationellt. Företaget har mer än 40 års erfarenhet och har sina rötter i Ericsson och Telenor. TC Connect omsätter drygt 30 MSEK och har cirka 25 medarbetare. Huvudkontor och teknisk utvecklingsavdelning finns i Kumla.

www.tcconnect.se

TC connect

Falkenberg – årets tillväxtkommun 2012

Falkenberg har gått från att vara kriskommun till att bli årets tillväxtkommun 2012. Framtidstro och engagemang har gått som en röd tråd genom arbetet med att göra Falkenberg till ett bra ställe att leva och bo på.

För tio år sedan var Falkenberg en kommun i kris. Lågkonjunkturen hade slagit hårt mot regionen och i kommunhuset var det allt annat än god stämning. Men när det nedläggningshotade bryggeriet Carlsberg räddades kvar kom vändpunkten.

– Det blev början på en lång resa mot ljusare tider. Med facit i hand kan jag konstatera att vi är på helt rätt väg, säger Mari-Louise Wernersson, kommunstyrelsens ordförande.

För tio år sedan startades utvecklingsprojektet "Broa över". Här handplockades en skara på 120 invånare bestående av representanter från olika funktioner i samhället. Deras gemensamma nämnare var en vilja att förändra och göra Falkenberg till en bra kommun att leva och bo i.

– Utgångspunkten för hela projektet var att se möjligheter och ta tag i det man kan påverka. Kommunen anställde även en näringslivschef som var väldigt dynamisk.

Och med tiden började arbetet att ge resultat. Befolkningen ökade, näringslivet växte och bostäder började byggas.

Ullared

Falkenberg har i dag 41 000 invånare i kommunen. På somrarna är det dock betydligt fler människor som rör sig i kommunen. Vackra stränder och laxfiske i Ätran lockar många turister, liksom Gekås, det numera riksberömda varuhuset i Ullared som utvecklats till Sveriges största turistmål.

Falkenberg har småstadens charm, turistortens rika utbud av boende och aktiviteter och inlandets välkomnande naturrikedom. Ätran rinner som en livsnerv genom kommunen. Ullared med sitt stora affärsutbud lockar miljoner besökare varje år.

■ Kommunen har 41 000 invånare och är den till ytan största kommunen i Halland.

■ Falkenberg utsågs till årets tillväxtkommun 2012 och fortsätter att växa för en hållbar framtid.

Falkenbergs kommun
Nygatan 34
311 80 Falkenberg
Tel: 0346-88 60 00
E-post: kommun@falkenberg.se
www.falkenberg.se

FALKENBERG
Hitta det här

– Det är en fantastisk anläggning. Gekås har en kontinuerlig tillväxt och är ett föredöme när det handlar om att ta bra hand om sin personal. Många ungdomar får sitt första arbete och en bra start på arbetslivet på varuhuset i Ullared, säger Mari-Louise Wernersson.

Samarbete

Rolf Landholm, kommunchef, lyfter gärna fram samarbetet mellan kommun och näringsliv som en viktig grundsten i det samhällsbygge som gett Falkenberg utmärkelsen Årets tillväxtkommun 2012.

– När det gäller företagsetablering och företagens möjligheter till utbyggnad har vi varit långt framme när det gäller detaljplaner och annat planeringsarbete. Det vi också kan lyfta fram som viktiga framgångsfaktorer är de s.k. hygienfaktorer. Falkenberg har en fungerande verksamhet när det gäller förskola, skola och ett bra utbud när det gäller gymnasieskolans verksamhet. Det är grundläggande saker som måste finnas för att en kommun ska kunna växa på andra områden.

Studentanställning

Kommunen har även gjort ett antal vik-

tiga åtgärder på arbetsmarknadsområdet som låtit tala om sig. Ett exempel är att alla ungdomar som läser på högskola har möjlighet att söka en slags studentanställning.

– Vi ger i dagsläget cirka tio studenter möjlighet att jobba hos oss någon dag i veckan. Tanken är att de ska få en bra introduktion till arbetslivet och att vi som kommun ska klara vår kompetensförsörjning på sikt.

Rolf Landholm påpekar att det inte går att peka ut en enskild sak bakom kommunens framgångar.

– Det är inte en enskild sak, utan en flora utav olika saker som bidragit till detta. God kommunal service är en grundförutsättning. Sedan är det viktigt att ha en tydlig struktur och veta vad man vill och vart man är på väg. Vi kan numera även erbjuda ett attraktivt fritidsutbud. Föreningslivet är oerhört viktigt på landsbygden. När idrottshallar byggs skapar det en tro på framtiden som genomsyrar hela samhället.

Miljöprofil

Han får medhåll av Catharina Rydberg Lilja, näringslivschef, som berättar att

kommunen även har en tydlig miljöprofil.

– Vi var tidigt ute med att satsa på vindkraft och har till exempel byggt en ny gasanläggning i Gödastorp utanför Falkenberg i samarbete med Eon och Gekås. Till följd av det samarbetet har vi biogasstationer både i Falkenberg och i Ullared. På så vis kan Gekås använda biogas i sina lastbilar samtidigt som kommuninvånare och turister kan välja att köra miljövänligt till varuhuset.

Att satsa om framtiden är inte lätt men för Catharina Rydberg Lilja är visionen klar.

– Infrastrukturen är en viktig del. Vi har goda kommunikationer men de kan bli ännu bättre och är en viktig förutsättning för att vi ska kunna växa ännu mer.

Om tio år kommer det sannolikt att finnas mer sköna boende runt Ätran och mellan stranden och staden.

– Vi kommer även att ha fler tjänsteföretag och att ha breddat vår arbetsmarknad. Då har vi även en högskolefilial som bidrar till att höja utbildningsnivån i kommunen. Målet är tydligt och inriktat på att Falkenberg ska fortsätta att växa!

Catharina Rydberg Lilja, näringslivschef och Mari-Louise Wernersson, kommunstyrelsens ordförande i Falkenberg vid utdelningen av utmärkelsen "Årets Tillväxtkommun".
Foto: Tom Bengtsson

Arbetsgivarförbundet som arbetar vid medlemmarnas sida

Pacta är ett arbetsgivarförbund för kommunala bolag och kommunalförbund, men också för privata företag som vill ha kommunala avtal. Förbundet stödjer sina medlemmar i deras roll som arbetsgivare genom bland annat rådgivning, utbildningar, avtalsförhandlingar och förhandlingsstöd.

Då kommuner och landsting började knoppa av verksamheter i kommunala bolag och bilda kommunalförbund uppstod behovet av ett nytt arbetsgivarförbund. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), organiserar enbart kommuner, landsting och regioner. Många bolag och kommunalförbund ville fortfarande applicera kommunala avtal på sin verksamhet. Som ett svar på det behovet bildades Pacta. Förbundet erbjuder samma avtal som SKL.

– De senaste åren har vi byggt en egen förhandlingsorganisation för stöd till medlemmarna. Vi finns fortfarande nära SKL och blir därmed starkare som arbetsgivarförbund, men vårt fokus är att ge service åt de som är knutna till oss, berättar Klas Bergström, vd för Pacta.

Till medlemmarnas nytta

Förbundet har genomdrivit ett stort antal åtgärder för att förbättra servicen till sina medlemmar, bland annat etablerat ett personalchefs nätverk och bildat branschråd

Vd Klas Bergström, Pacta.

för olika verksamhetstyper. Pacta erbjuder också kurser i exempelvis arbetsrätt och -miljö som inriktas på bolagiserade verksamheter och kommunalförbund. Kurserna anpassas också efter medlemmarnas behov. Pacta håller två konferenser per år. Förbundet håller tillgänglighet och information högt och har upprättat mötesplatser och olika forum inom vilkas ramar medlemmarna kan utbyta tankar och erfarenheter.

– Vi har haft en snabb medlemstillväxt och min bedömning är att det kommer att fortsätta även framöver. Pacta växer

med sina medlemmar, så vi kommer att rekrytera för att möta framtida behov, säger Klas Bergström.

Branschspecialiserad rådgivning

För att garantera hög kvalitet på sin rådgivning specialiserar Pactas förhandlare sig på olika branscher. Kristina Hane och Emma Hjorth är ansvariga för varsin sektor och de är överens om att det är viktigt med personlig kontakt.

– En stor del av våra arbetsuppgifter handlar om att stödja och stärka medlemsföretagen i arbetsgivarfrågor. Vi bistår exempelvis med tolkning och tillämpning av kollektivavtal och arbetsrättsliga lagar, och håller utbildningar så att företagen känner sig trygga i sin arbetsgivarroll, berättar Kristina Hane.

Emma Hjorth nickar bifall och berättar att det är en stor fördel att lära känna medlemmarna.

– Man blir specialist på sin egen bransch. Jag har regelbunden kontakt med många av ”mina” företag. Jag känner till deras historia – när de omorganiserade senast, vilka deras fackliga motparter är och hur relationerna ser ut – och vet vilka behov de har. De kan känna sig säkra när de hör av sig och ber om råd, avslutar Hjorth.

Pacta är ett arbetsgivarförbund med drygt 600 medlemmar. Förbundet bildades för att förenkla övergången från kommunal till bolagiserad verksamhet eller när kommuner bildar kommunalförbund. Pacta är i dag ett komplett arbetsgivarförbund med många olika verksamhetsområden.

Pacta har ett nära samarbete med SKL vilket gör Pacta till en starkare arbetsgivarföreträdare som kan erbjuda samma avtal som Sveriges alla kommuner och landsting har.

Pacta är även medlem i CEEP, den europeiska arbetsgivarorganisationen för offentligt och privat ägda bolag som utför offentliga tjänster.

Arbetsgivarförbundet Pacta
118 82 Stockholm

Tel: 08-452 77 00

E-post: pacta@skl.se

www.pacta.org.se

Public 360° stödjer visionen om en enkel e-förvaltning

Software Innovation är ett skandinaviskt IT-bolag med fokus på standardiserade dokument- och ärendehanteringslösningar för offentlig förvaltning. Public 360° baseras på Microsoft SharePoint och Office och möjliggör en kombination av intern effektivitet och en hög servicenivå gentemot medborgarna, bland annat i form av smidiga e-förvaltningslösningar.

– En stabil och mångsidig IT-infrastruktur är A och O i en offentlig organisation. Infrastrukturen består inte bara av servrar och nätverk. Dokumenthantering och stöd i verksamhetens ärendehanläggning är minst lika naturliga komponenter i en god infrastruktur, säger Anders Palm, försäljningschef på Software Innovation.

Public 360° är uppbyggd kring en kraftfull grundstruktur som är skräddarsydd utifrån den offentliga förvaltningens behov. Lösningen bygger på en stabil Microsoftbaserad grund, och uppdateras kontinuerligt med nya funktioner. Tre nya versioner har lanserats varje år och självklart kan Public 360° modifieras med kundspecifika lösningar. Innovationshöjden i Public 360° gör att utvecklingen mot en e-förvaltningsorganisation effektiviseras och att

implementeringstiden för olika e-förvaltningstjänster kan kortas ner.

Plattform för dagens och morgondagens krav

– Public 360° erbjuder en plattform som motsvarar såväl dagens som morgondagens krav. Redan idag ställer medborgarna krav på moderna lösningar, vilket inkluderar hantering av sociala medier som bloggar, wiki och snabbmeddelanden samt integration av appar, säger Anders Palm.

Många svenska myndigheter, landsting och kommuner har lanserat en e-förvaltningsstrategi, men realiseringstakten är relativt låg på många håll eftersom ledtiderna ofta är långa och implementeringen många gånger tar längre tid än väntat. Med hjälp av Public 360° kan implementeringstiden förkortas avsevärt, inte minst med tanke på att det möjliggör in-

Försäljningschef Anders Palm, Software Innovation.

tegrering av tekniska lösningar som bygger på andra systemlösningar.

Över 25 års erfarenhet av offentlig sektor

Software Innovation har en marknadsledande ställning i Skandinavien och har under årens lopp levererat Public 360° lösningar till ett stort antal kommuner, landsting och myndigheter, däribland Norr-

Software Innovation är ett skandinaviskt företag och en internationellt ledande leverantör av IT-system för hantering av information, dokument och ärenden. Vi har i över 25 år levererat framtids-säkrade, flexibla och användarvänliga lösningar som skapar bättre verksamhetskontroll och snabbare service i offentlig sektor. Våra standardiserade branschlösningar baseras på Microsoft SharePoint och Office.

Software Innovation
Box 6791

113 85 Stockholm

Tel: 08-555 123 00

www.software-innovation.com

köpings, Varbergs, Kungälv, Sollentuna och Sundbybergs kommun samt Sörmlands läns landsting. Software Innovation har lång erfarenhet av offentliga kunders kravbild och verksamhetsspecifika behov.

Digitala läromedel vägen till framgångsrikt lärande

Den ökande digitaliseringen är för många kommuner en utmaning såväl som en tillgång. Fokus flyttas nu alltmer från teknik till innehåll och kraven på kvalitetssäkrade, digitala lärverktyg blir allt högre. Gleeurups utvecklar pedagogiskt innehåll som omvandlar utmaningar till möjligheter.

Över 200 av Sveriges kommuner satsar på en 1-till-1-lösning i skolorna, dvs. att varje elev ska ha tillgång till en personlig dator under sin studietid. Den ökande digitaliseringen ställer nya krav på både skolledning, lärare och elever.

– Nya pedagogiska verktyg kommer att förändra sättet vi lär oss på. Äntligen blir det fokus på lärverktyg och pedagogik, inte på tekniken och datorerna i sig. 1-till-1-satsningarna i skolan har börjat få genomslag och förhoppningsvis är de snart en självklarhet i skolan, men nu måste vi gå vidare och fokusera på innehållet för att utveckla lärandet. Sverige har inte råd att slarva bort en enda ung talang säger Åsa Steholt Vernerson, vd för Gleeurups Utbildning.

Interaktiva böcker utvecklar lärandet
Gleeurups siktar ständigt på att utveckla lösningar som möter och utvecklar skolornas behov.

Företagets nyaste tillskott är unikt; det är helt digitala, interaktiva böcker, som kombinerar ett tryggt och kvalitetssäkrat innehåll med den senaste teknikens möjligheter. Till skillnad från en fysisk bok kan interaktiva böcker uppdateras löpande eller om det sker omvälvande händelser ute i samhället. Innehållet förtydligas med till exempel intressanta filmklipp och informativa animationer och erbjuder mängder av möjligheter för eleven att få en översikt över materialet och plugga smartare. För läraren ges möjlighet att skraddarsy sin undervisning samt komplettera med eget material.

– Med dessa läromedel bibehåller vi alla fördelar med en bok och lägger in flera nya. Det här är det första verktyget på marknaden där läraren själv kan lägga in och dela med sig av material och sätta sin egen prägel. Med allt samlat frigörs lärarens tid till annat och eleven får allt det viktiga med sig hem i fickan. Eftersom böckerna är helt

plattformsoberoende spelar det ingen roll om man sitter hemma med familjens surfplatta eller på bussen med sin smartphone – man kommer åt dem var som helst. Materialet är anpassat efter respektive ämne och stadium och precis som våra vanliga böcker är de språkligt och innehållsmässigt av mycket hög kvalitet.

Kvalitetssäkring en hörnsten

Elisabeth Lennartsdotter, kommunikationschef på Gleeurups, förklarar att just kvalitetssäkringen är en av företagets hörnstenar.

– Alla som arbetar hos oss är lärare i grunden och har både ämneskompetens och pedagogisk erfarenhet. Vi samverkar också tätt med referenslärare och referensskolor, samt har en pågående dialog med skolorna i våra pilotprojekt. Dessutom pågår en aktiv dialog i Gleeurups Lab, en öppen mötesplats för lärare, läromedelsutvecklare och författare. Vi garanterar ett

kvalitetssäkrat, pedagogiskt innehåll som matchar de mål och krav som finns uppställda i läro- och ämnesplaner.

Hög tillgänglighet angeläget

Att få lärverktygen så användarvänliga och intuitiva som möjligt är en stor utmaning, men både Elisabeth Lennartsdotter och Åsa Steholt Vernerson framhåller att det är ett spännande arbete.

– För oss går användarvänlighet och tillgänglighet hand i hand och med det i åtanke strävar vi efter att inte lägga sten på skolornas administrativa börda utan tvärtom vara ett stöd, säger Elisabeth.

Med hänsyn till detta är Gleeurups anslutna till Skolfederation.se, en tjänst som tillhandahåller en gemensam inloggningstjänst till skolorna så att bland annat Gleeurups verktyg kan integreras med existerande skolportaler, vilket gör dem enkelt åtkomliga genom en enda inloggning för såväl elever och lärare som IKT-pedagoger och skolutvecklingschefer.

– Vi vill skapa bättre lärverktyg än någonsin och vi utnyttjar teknikens möjligheter för att göra just det. Det är en pågående process och vid varje steg på vägen stannar vi upp och lyssnar till vad användarna har att säga så att vi hela tiden kan fånga upp och förbättra. Det är absolut centralt för oss att erbjuda material som motsvarar och till och med överträffar aktuella behov, men för oss räcker inte det, utan våra digitala lärverktyg sparar såväl tid som resurser och miljö. Det rör sig om ett helhetsperspektiv, avslutar Åsa Steholt Vernerson.

Åsa Steholt Vernerson, vd för Gleeurups Utbildning.

Elisabeth Lennartsdotter, kommunikationschef på Gleeurups Utbildning.

Gleeurups är en av Sveriges ledande aktörer för framgångsrikt lärande. Utifrån en stark pedagogisk plattform och ett tydligt användarfokus vill företaget bidra till att bygga världens bästa skola och högstskola. Genom ett aktivt och nära samarbete med lärare, elever, skolledare och forskare utvecklar Gleeurups innovativa verktyg för framgångsrikt lärande.

Gleeurups Utbildning AB
Box 367
201 23 Malmö
Tel: 040-20 98 10
E-post: info@gleeurups.se
www.gleeurups.se

gleeurups

Hallstahammar – en av Sveriges bästa klättrare genom långsiktigt näringslivsarbete

Hallstahammars kommuns långsiktiga näringslivsarbete har gett resultat, genom en kontinuerlig förbättring från plats 250 till plats 51 i Svenskt Näringslivs ranking mellan 2007 och 2012. En framgångsfaktor är en kontinuerlig dialog med kommunens företagare, genom skapandet av gemensamma mötesplatser och aktiviteter.

–Arbetet med att förbättra näringslivsklimatet inleddes 2002 då vi definierade ett tydligt mål för vårt näringslivsarbete. Vi samlade intresserade företagare till stormöten och arbetsgrupper där vi enades om prioriterade frågor för att främja den lokala tillväxten. Så småningom samlades kommunens sju företagsnätverk under ett gemensamt paraply, Hallstahammar Promotion, som blev näringslivskontorets naturliga samarbetspartner, säger Carin Becker Åström, kommunchef i Hallstahammars kommun.

Konsekvent klättring

–I Svenskt Näringslivs ranking utses årets "Raketer", kommuner som klättrat snabbt i rankingen. Vår klättring har inte skett i raketfart, vi har istället satsat på att bygga en långsiktigt framgångsrik plattform för näringslivssamarbete och tillväxt, vilket vi förstås är mycket stol-

ta över, säger näringslivschef Kent Sjöström.

Näringslivskontoret En Väg In fungerar som informationscentral och mötesplats för företagare. Som namnet antyder är näringslivskontorets uttalade målsättning att svara på frågor och slussa företagare vidare till rätt enhet, genom en och samma kontaktperson. Kommunen har på senare år blivit tydligare i sin dialog, genom att regelbundet skicka ut information och pressmeddelanden med aktuella händelser och beslut.

Nära samarbete

Samtliga evenemang genomförs i samarbete mellan kommunens näringslivskontor och Hallstahammar Promotion. Återkommande informationsträffar mellan kommun och näringsliv, med varierande innehåll, är inplanerade i kalendern. Varje kvartal skickas ett näringslivsblad ut till kommunens företag.

Med stöd från Europeiska socialfonden har Hallstahammars kommun och Hallstahammar Promotion genomfört fem kompetensutvecklingsprojekt för företagare. Ett nytt utbildningsprojekt, med stor betydelse för utvecklingen av den lokala detaljhandeln, har precis startat.

–Regelbundna frukostmöten kompletteras med större återkommande evenemang, däribland Karmansbodagarna, där tjugofem politiker och tjänstemän möter lika många av kommunens företagare i såväl formella som informella samtal. Den årliga Kanalrännan är en mycket välbesökt och uppskattad företagsmässa som utgör en betydelsefull mötesplats för det lokala näringslivet, säger Kent Sjöström.

Carin Becker Åström, kommunchef och Kent Sjöström, näringslivschef i Hallstahammars kommun.

Hallstahammars kommun är Västmanlands läns till ytan minsta kommun. Den är också den företagsvänligaste, har 15 300 invånare och en positiv befolkningsutveckling. Kommunen har ett strategiskt läge mitt i Stockholm-Mälardalenregionen. Här finns tillgång till E18, stambana, flygplats, två hamnar och attraktiva priser på kommunal mark.

Hallstahammars kommun
734 80 Hallstahammar
Tel: 0220-240 00

www.hallstahammar.se

Resursbrist kräver öppna vårdprioriteringar

Människors önskemål, förhoppningar och krav på vårdens förmåga att förbättra deras hälsa är alltid större än de resurser som finns avsatt till vård. För att kunna fördela begränsade resurser rättvist måste modeller för mer öppna prioriteringar arbetas fram.

Genom successivt ökade volymer och resurser har hälso- och sjukvården, historiskt sett, haft en möjlighet att utveckla vården i takt med framväxten av nya metoder. Framgent med en växande äldre befolkning, nya innovationer som kan förbättra och förlänga människors liv samt ökande förväntningar hos patienter och medborgare ställs vården dock inför helt nya utmaningar för att få resurserna att räcka till.

–Om politiker och sjukvårdspersonal inte kan skapa goda modeller för hur samhället i framtiden ska förhålla sig till vilken vård som ska erbjudas, riskerar orättvisor och skillnader i praxis mellan olika landsting och grupper att öka, säger Per Carlsson, professor vid Linköpings universitet, där han bland annat forskar kring prioriteringar inom hälso- och sjukvård.

Vägen fram, mot en rättvis och innovativ vård, är att på allvar lyfta debatten och arbetet med att utforma modeller för hur svensk sjukvård i framtiden bör prio-

riteras och fördela sina resurser. En uppgift som i klartext innebär att ständiga val mellan alternativa åtgärder och patientgrupper måste göras.

Öppen prioritering

–På landstingsnivå saknas i dag bra mekanismer för att göra de nödvändiga omfördelningarna som krävs för att få resurserna att räcka till och frigöra resurser för att ta in värdefulla innovationer. Om

inte resurser frigörs är risken att man tvingas undanhålla patienter läkemedel och behandlingar som har en effekt, an-

Varannat år samlas intressenter för frågor om prioriteringar inom vård och omsorg vid en nationell konferens arrangerad av Prioriteringscentrum. Nästa konferens äger rum den 21-22 oktober 2013 i Gävle.

tingen genom försämrad kvalitet eller att tillgång till åtgärden inte ges.

I statens Prioriteringsutredning från 1995 betonades att om man på lång sikt ska kunna upprätthålla förtroendet för sjukvården då ransoneringsbeslut måste tas, måste prioriteringarna kunna redovisas och diskuteras öppet och baseras på en gemensam etisk plattform.

En del, refererar Per Carlsson, vill att man inte ska prata om bortvalen därför att det är viktigt att tillgången på vård inte påverkas av den egna "plånboken",

utan att all vård som är effektiv ska vara tillgänglig för alla på lika villkor.

–Det är en mycket viktig utgångspunkt, men är det så i dag, och/eller kan vi komma dit utan att konfrontera oss med avgränsningsfrågan? Vägen fram är att inse att verksamma i vården och politiker tillsammans måste diskutera både vad som är högt prioriterat och vad som inte rymms, speciellt om de också ska svara upp mot intentionerna i riksdagsbeslutet från 1997 om prioriteringar, så att medborgare och patienter kan förstå på vilka grunder det sker.

Prioriteringscentrum är ett nationellt kunskapscentrum för prioriteringar inom vård och omsorg med uppgift att samla in och sprida information inom området öppna prioriteringar. Centrumet bildades 2001 på uppdrag av Socialdepartementet och Sveriges Kommuner och Landsting och har sedan 2010 Linköpings universitet som huvudman, med finansiering från staten

och Landstinget i Östergötland. Centrumet ska utöver att ta fram kunskap fungera som en sambandscentral med uppgift att samla in och sprida information inom området öppna prioriteringar bland annat genom nationella konferenser.

www.liu.se/prioriteringscentrum

www.facebook.com/prioriteringscentrum

Linköpings universitet

PRIORITERINGSCENTRUM

Bättre IT-säkerhet med smarta kort!

Med smarta kort kan du glömma lösenord och förbättra IT-säkerheten. På köpet ökar du användarnas flexibilitet och kapar dina kostnader.

SecMaker levererar programvaran Net iD, kortläsare och integrationstjänster till SITHS, kommunerna och vårdens nationella IT-säkerhetsprogram.

Kontakta oss så berättar vi hur du kan integrera nästa generations säkerhetslösning i din IT-miljö.

08-601 23 00 • info@secmaker.com • www.secmaker.com

Trygga Arbetsflöden

Säkerhet med smarta kort
